

"BUSİAD" DAN Bakış

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği Yayın Organı

2021/1 | 151

Yeşil mi? Gri mi? **Yönümüz elektrik, hedefimiz otonom** Dijital uyumu fırsata çevirebiliriz **Sorunların kaynağı güçlenen Türkiye** Dijital ekonomi kurallara bağlanacak **Ekonomiler hizmet sektörü üzerinden büyüyor** BUSİAD'da Priene akşamı

YA YEŞİL
EKONOMİ
YA DA...

**Doğallıktan Ödün Vermeyiz
Tazelikten Vazgeçmeyiz
Böyle Geldik Böyle Gideceğiz**

Yüksek Performansın Doruklarında

Oerlikon Balzers'in PVD kaplama çözümleri ile verimliliğinizi ve ürün kalitenizi artırabilirsiniz.

**Oerlikon Balzers Kaplama Sanayi
ve Ticaret Ltd. Şti**

NOSAB İhlamur Cad. No:16/A
16145 Nilüfer Bursa
Türkiye
Tel+90 224 411 00 77

www.oerlikon.com/balzers

Yüksek Yüzey Teknolojileri

oerlikon
balzers

YÖNETİM

BUSİAD Yönetim Kurulu

Ergun Hadi Türkay (Başkan)
Mustafa Ekinci (Başkan Yardımcısı)
Selim Tarık Tezel (Başkan Yardımcısı)
Uğur Urkut (Başkan Yardımcısı)
Sezayi Sezer (Sayman)
Burhan Çakır (Üye)
Serdal Can (Üye)
Mustafa Bulut (Üye)
Osman Nemli (Üye)
Selim Akbaş (Üye)
Sevda Keskin Gülmez (Üye)
Tuncer Hatunoğlu (Üye)
Veda Girgin Eroğlu (Üye)

Adres

BUSİAD (Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği)
Kültürpark İçi, Arkeoloji Müzesi Yanı, BURSA
Tel : 0224 233 50 18
Faks: 0224 235 23 50

Web

www.busiad.org.tr

E-mail

busiad@busiad.org.tr

Yayın

BUSİAD Adına Sahibi

Ergun Hadi Türkay

Genel Yayın Yönetmeni

Mustafa Ekinci

Yazı İşleri Müdürü

A. Basri Tüfekçioğlu

Editör

Uğur Yılmaz
www.icerikofisi.com

Yayın Kurulu

Ergun Hadi Türkay
Mustafa Ekinci
Uğur Urkut
Gonca Yerliyurt
Veda Girgin Eroğlu

Yapım

Barışçajans®

Basım

RotaOfset®
Baskı Çözümleri & Ambalaj

Rota Barışç Matbaacılık ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.

Barışç İş Merkezi, Fethiye Mah.
Sanayi Cad. No: 317
16140 Nilüfer, BURSA
Tel: 0224 242 72 00
Faks: 0224 241 91 06

info@rotabarisci.com.tr
www.rotabarisci.com.tr

BAKIŞ bir BUSİAD yayınıdır.
3 ayda bir yayınlanır.
Dergideki yazılar aksi belirtilmedikçe
BUSİAD'ın resmi görüşü değildir.
Kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir

İçindekiler

04 BAŞKAN'IN MEKTUBU
06 YÖNETİMDEN
08 DOSYA KONUSU
Yeşil mi Gri mi?
14 SÖYLEŞİ
Okan Baş
17 MAKALE
Efsun Dindar

18 MB faizi 7-8 puan artırmalı
20 Sorunların kaynağı güçlenen Türkiye
22 Dijital ekonomi kurallara bağlanacak
24 Daha demokrat, daha yeşil, daha dijital

ve daha sosyal olmak zorundayız
26 Dijital uyumu fırsata çevirebiliriz
28 Celal Beysel'den mektup
29 MAKALE
Çiğdem Ayözger Öngün

26

- 30** Dijital dönüşümde Almanya modeli anlatıldı
- 32** MAKALE
Şerif Arı
- 34** Atık ısıyı enerjide değerlendirmek mümkün

- 35** BUSİAD Bursa'nın kültürel mirasına sahip çıkıyor
- 36** İş güvenliğine sanal destek
- 38** MAKALE
Ahmet Özenalp
- 40** Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, "3. Gücümüz Eşitliğimiz

54

- okuryazarlığa, teknolojiye ve internete erişimini arttırmalıyız
- 52** Türkçe felsefe yapmak için yaşamı duymak gerekir
- 54** Bursa Osmanlı öncesi de tercih edilen bir yer
- 56** Ekonomiler hizmet sektörü üzerinden büyüyor
- 58** BUSİAD'da Priene akşamı

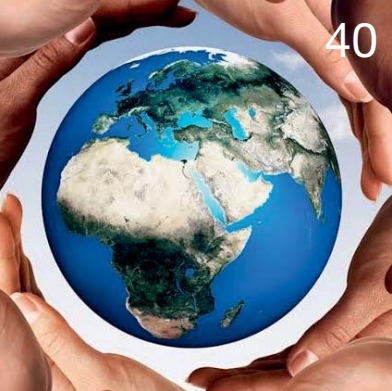

42

- "3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi" online yapıldı
- 46** Melsa Ararat: "Şirketler toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmak için hedef koymalı"
- 49** Özge Karadağ Çaman: Kadınların dijital

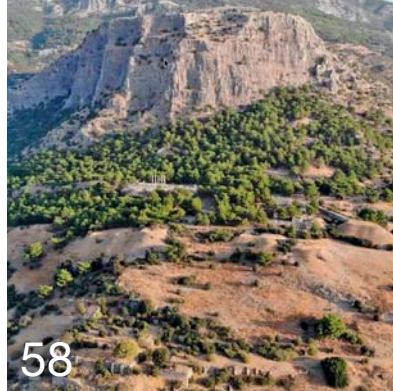

84

40

- Zirvesi"nde Nazan Moroğlu'nu ağırladı
- 42** Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir: "Kadınlar ve erkekler cam tavanları birlikte kıracaklar"
- 44** Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu,

58

- 60** ÜYELERDEN HABERLER
- 84** KÜLTÜR / SANAT

Ergun Hadi Türkay
Yönetim Kurulu Başkanı

“Hedef yeşil ekonomi olmalı”

Pandemi ve küresel ısınma, insanın dünya ile uyumlu ekonomik faaliyetler içinde olması gerekliliğini acı bir şekilde ortaya koydu. Küresel ısınma, Bursa'nın çevresel sorunları ve sürdürülebilir ekonomi önemli çalışma konularımız arasında yerini çoktan aldı bile.

Geçen yıl kurduğumuz BUSİAD Yeşil Bursa Çalışma Grubu ile bu konudaya verdiğimiz önemi net bir şekilde ortaya koyduk. Yeşil Bursa Çalışma Grubu muhatapları nezdinde gerekli ilgi ve alakayı da buldu.

İklim değişikliği, çevre konuları artık yaşamımızın bir parçası haline geldi. Kuraklık, seller, hortumlar, hava kirliliği maalesef olumsuz sonuçlar. Aynı zamanda bunların getirdiği ekonomik, sosyal ve psikolojik sonuçlar var.

Küresel ısınmayı ilk ve en önemli etkilerinin tarım alanında görüyoruz. Tarımda, yüzde 15'e varan rekolte kayıpları, sıcaklardan dolayı yeni oluşan zararlı böcekler, tarımsal ürün şekillerinin değişmesi ve buna adaptasyon zorluğu, sellerin veya hava olayların sonucu oluşan maddi hasarlar, üretim kaybı, bunların getirdiği psikolojik olumsuzluklar ve verimlilik düşüşleri. Sigorta sektörü üzerine gelen yükümlülükler, bunların tüketiciye yansması.

Finans sektörü önlemlerini aldı bile. Karbonla ilgili iş yapan firmalara

(kömür, petrol, doğalgaz gibi.) kredi vermeyi durdurdu. Bunları destekliyor gibi gözükmek istemiyorlar. Küresel ısınma konuşuldukça yenilenebilir enerjinin önemi de artıyor. Karbon salımının düşürülmesinde en ciddi katkı bu alandan gelecek.

Hollanda, 2018'de evlerde doğalgaz kullanımını yasakladı. Enerji üretiminde, artık yenilenebilir enerji kaynakları kullanılıyor. Ülkemizde de bu sene yenilenebilir enerji üretimi zaman zaman yüzde 40'lara varsa da ortalama yüzde 25. Bu rakam bile hiç azımsanamaz. Ama daha çok potansiyelimiz var, özellikle güneşte. Doğalgaz nedense temiz enerji gibi görülüyor. O dahi çevreyi kirletiyor. Yani o da masum değil aslında. Kaldı ki cari açığa da sebep veriyor ve pahalı. Halbuki güneş bedava. Hep söylenen geceleri ne yapacağınız. Depolama teknolojileri mevcut. Savunma sanayindeki başarımızı bu konuda da gösterebilir ve pil teknolojisini geliştirebiliriz. Böylece cari açığı ciddi azaltmış oluruz. Ama en önemlisi, enerji ihtiyacımızı çevre sorunu yaratmadan gidermiş oluruz. Ayrıca güneş enerji sistemleri eskisi gibi pahalı da değil. Kurulum maliyetleri düşmüş durumda. Maliyeti karşılama süresi de düştü. Sonrasında da bedava enerji.

İster hizmet, ister ürün üretiminde çevreyi kirletmeden, en az atıkla

verimli üretimin artık kural haline gelmesi gerekiyor. Kısacası nasıl daha önce ihracat ve kalite gibi hedefler koyduysak yeni hedefimiz karbon salımı düşük yeşil bir ekonomiyi tüm ülke olarak önümüze koymamız şart.

Dergimizde bu konu farklı boyutlarıyla incelenmiş durumda. Gelecek sayılarda buluşmak ümidiyle, hayırlı işler sağlıklı günler dilerim.

Zirvede
48. Yıl

SiNTA[®]
SANAYİ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET A.Ş.

SiNTA[®]
İNŞAAT

İDARE MRK. (İNŞAAT TAAHHÜT)
Organize San. Bölgesi Gri Cade
No: 8 - 16140 - Nilüfer - BURSA
Tel : 0224 243 62 40-41
Fax : 0224 243 62 42
sinta@sinta.com.tr

SiNTA[®]
PREFABRİK

PREFABRİK TESİSLERİ
Organize Sanayi Bölgesi Lacivert
Cade No: 19 - 16140 Nilüfer - BURSA
Tel : 0224 243 62 40-41
Fax: 0224 243 62 42
sinta@sinta.com.tr

SiNTA[®]
CELİK

ÇELİK KONS. ÜRETİM TESİSLERİ
Organize San. Böl. Sarı Cade
No:9 - 16140 Nilüfer - BURSA
Tel: 0224 243 62 40-41
Fax: 0224 243 62 42
sinta@sinta.com.tr

SiNTA[®]
BETON

HAZIR BETON TESİSLERİ
Ahmet Yesevi Mahallesi Sanayi Cad.
No: 661 - 16140 Geçit - Nilüfer - BURSA
Tel : 0224 244 96 51-52
Fax: 0224 244 96 36
sinta@sinta.com.tr

SiNTA[®]
AGREGA

AGREGA ÜRETİM TESİSLERİ
Yörükyenicesi Mahallesi
No: 143 - 16970
Mudanya - BURSA
Tel: 0224 559 82 54-55
sinta@sinta.com.tr

www.sinta.com.tr

Gonca Yerliyurt Urkut
Yayın Kurulu Üyesi

“Benzeri olmayan bir yıl”

Malum evde geçen uzun pandemi günlerinde pek çoğumuz yeni medya platformlarında yayınlanan film ve dizilerin büyüklü yolculuğuna katılmakla yetiniyoruz. Uzak diyarlar, yakın hikayeler, bilmediğimiz gerçekler, şaşırtıcı hayatlar, çıkamadığımız yolculuklar... Hepsi ve daha fazlası oturma odamızda, bilgisayarımızda ve hatta cep telefonlarımızda...

Geçenlerde izlediğimiz Oxford İngilizce Sözlüğü'nün yaratım sürecinin gerçek hikayesini anlatan sürüjinal adıyla “The Professor and The Madman” (“Deli ve Dahi”) filmi, hangi dilde olursa olsun bir sözlük hazırlamanın çok zahmetli, çok emek isteyen müthiş bir serüven olduğunu anlatan ilginç bir yapım.

Yönetmen koltuğunda Farhad Safinia'nın oturduğu biyografik yapımın başrolünü Mel Gibson ve Sean Penn üstleniyor. Mel Gibson idealist dahi Profesör James Murray'ı, Sean Penn ise paranoya ve ruhsal rahatsızlıklar yüzünden mesleğini icra edemez hale gelen ve akıl hastanesine kapatılan doktor William Chester Minor'ı canlandırıyor.

Simon Winchester tarafından kaleme alınan aynı isimli kitaptan uyarlanan filmde görüyoruz ki Oxford İngilizce Sözlük'ün hazırlanmasının arka planı 1857 tarihine kadar uzanıyor. Sözlüğü oluşturan ekip aynı zamanda halktan

da yardım alıyor. Ülkenin dört bir yanındaki insanlar kelime ve deyim topluyorlar. Sonra da bunları yazıya döküp kurula gönderiyorlar. Akıl hastanesinde kalan Dr. Minor'ün Profesör Murray'a 10 bin kelimelik bir çalışma göndermesiyle hem ikilinin yolları kesişiyor hem de Oxford İngilizce Sözlüğü'nün kaderi değişiyor. Bugün bütün dünyada kaynak kitap olarak kabul edilen Oxford İngilizce Sözlüğü'nün nüvesini işte bu iki müthiş insan oluşturuyor.

Deli ve Dahi filmi, sadece ana dili İngilizce olanlar için değil sonradan öğrenenler için de bir referans olan sözlüğün, o dönemin şartlarında nasıl özveriyle hazırlandığını anlatmakla kalmıyor; aynı zamanda aklın ve bilginin kimlerde olabileceğinin ve kimlerde ne kadar kalabileceğinin bilinmezliğini de gözler önüne seriyor.

Filmi izledikten sonra geleneksel olarak her sene, dünya çapında etkili olan bir kelimeyi seçen Oxford İngilizce Sözlüğü'nün 2020 yılı için tanımladığı “yılın kelimesini” merak ettim. Gördüm ki sözlük 2020'yi tek bir kelimeyle anlatamayacağını belirtip tam 16 kelime seçmiş. Ve bunu “eşi görülmemiş/benzeri olmayan (unprecedented) 2020'nin” 16 kelimelik listesi olarak ilan etmiş. Aslında bu deklarasyonu ile 2020'nin gerçekten eşi benzeri görülmemiş bir yıl olduğu gerçeğini de teslim etmiş.

Oxford ekibi tarafından belirlenen “Benzeri olmayan” 2020'nin 16 kelimelik listesi ise şöyle:

- Bushfire (Orman yangını)**
- Impeachment (Azletme)**
- Acquittal (Beraat)**
- Coronavirus (Koronavirüs)**
- Covid-19 (Kovid-19)**
- Lockdown (Tecrit)**
- Social distance (Sosyal mesafe)**
- Reopening (Yeniden açılma)**
- Black Lives Matter (Siyahilerin Hayatı Önemlidir)**
- Cancel Culture (İptal kültürü)**
- BIPOC (siyahi, yerli, renkli insanlar)**
- Mail-In (Posta yolu)**
- Belarusian (Belarus)**
- Moonshot**
- Superspreader (Süper yayıcı)**
- Net Zero (Net sıfır)**

Gerçekten de eşi benzeri görülmemiş bir yıl yaşadık. Umarım Oxford Sözlüğü gelecek yıllarda bir yılı tarif etmek için bu kadar kelime kullanmak zorunda kalmaz.

geçmişin kendisinden

geleceği tasarlıyoruz

Türkiye vasıflı çelik sektöründe ilk AR-GE Merkezi

(0224) 243 1230 • cemtass.com.tr

Yeşil mi Gri mi ?

Küresel ısınma, iklim değişikliği derken, pandemi artık dünya ile barışık yaşamamızın aciliyetini bize gösterdi.

Konuya kafa yoranlar neredeyse 50 yıldır iyi bir yere gidilmediğini dile getiriyorlardı oysa. Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı 1972’de toplandığında ve yine aynı yıl Roma Kulübü tarafından “Büyümenin Sınırları” raporu yayınlandığında, ardından Kyoto Protokolü ve Paris Antlaşması yapıldığında da, bugünler dünden görülüyordu kuşkusuz. Ancak insan somut yakıcılığı hissetmeden kararlar alamıyor.

Ama değişen ve gittikçe daha çok ısınan hava ile sadece bilim insanlarının değil bizim de göreceğimiz kadar net olmaya başladı küresel ısınma. Tarih veriri oldu bilim insanları. 2035-2050 gibi

tarihlerde insanlığın büyük sıkıntılarla boğuşacağından bahsedilir oldu. Hal böyle olunca çözümler de hızla masya gelmeye başladı. Bazı açmazları da içinde barındırarak kuşkusuz. Büyüme mi? Çevre mi? Sağlık mı? Ekonomi mi? İşte burada “Yeşil Ekonomi” gündeme geldi.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ise yeşil ekonomiyi; “Bir takım çevresel riskleri ve ekolojik kısıtlıkları azaltırken aynı zamanda insan refahını ve toplumsal eşitliği sağlayan ekonomik bir model” şeklinde tanımlıyor. UNEP bu tanımın içine ‘düşük karbonlu, kaynakların etkin olarak kullanıldığı, toplumsal olarak kapsayıcı böylesi bir sistemde gelir ve istahdam artışının sağlandığı, karbon emisyonu ve kirliliğin azaltıldığı, enerjinin etkin kullanıldığı, biyoçeşitlilik ve ekosistem kayıplarının önlediği kamu ve özel sektör

yatırımlarıyla sağlanan yeşil bir düzen’ ifadelerini de ekliyor.

DOĞRUSAL MI? DÖNGÜSEL MI?

Daha az karbon salarak havaya yaşanabilir bir dünya yaratma çabaları hız kazanıyor. Artık doğrusal üretimlerin yerine, döngüsel üretimler konuşulur oldu. Bir üretimin atığının tekrar değerlendirilmesini, evsel atıkların ayrıştırılmasını, yağmur suyu toplanmasını, kompos üretimini, yenilenebilir enerjiyi, elektrikli ulaşımı, karbon salımı, karbon borsası ve karbon nötr kavramlarını daha sık duyar olduk.

Uzun yıllar doğrusal üretim yapan kuruluşlar, atıklarıyla kirlenen dereleri, gökyüzü ve toprağın hayatımızı nasıl da kahverengiye döndürdüğünü gördü. Tüketiciden gelen baskı ve başka bir dünya olmadığı gerçeği,

zamanın ruhuyla birleşti. Zamanın ruhu, yaşanabilir bir dünya bulup aynı dünyayı bir sonraya bırakmak oldu. Hal böyle olunca, sanayi de bunu fırsata döndürmeyi ciddi ciddi düşünmeye ve uygulamaya başladı. Çıktılarını çöp değil, değerlendirilebilir atık olarak görünce, iş sanıldığından daha kolay olmaya başladı.

Zaten iktisat bilimi, sınırlı kaynaklar, sınırsız insan ihtiyaçları nedeniyle ortaya çıkmamış mıydı? O zaman sınırlı kaynaklar devam ettiğine göre, ya o kaynakları daha optimize etmek gerekiyordu ya da ihtiyaçları düzenlemek. İkisi de yapılırdı, gelişmiş ülkelerde. Önce sınırlı kaynakların yerini özellikle enerjide sınırsız kaynaklar aldı. Kömür ve doğalgaz gibi termik santrallerin yerini rüzgar, güneş, su, dalga gibi doğada yenilenebilir kaynaklar tercih edilir oldu. Ardından ihtiyaçlar da kendini tekrar gözden geçirdi. En somut örneğini ulaşımda görmeye başladık. Fosil yakıtlı araçların yerini hızla elektrikli araçlar almaya başladı bile. Gelecek birkaç on yıl içinde pil teknolojisinin de gelişmesiyle, fosil

yakıtlar belki de konuşulmaz olacak. Yine gelişmiş ülkelerin tüketicileri, çevreye duyarlı üretim yapmayan şirketleri bu konuda bir çizgiye getirdi.

Artık çevre belgesi olmayan ve gelişmiş ülkelere satış yapabilen bir firma yoktur sanırız. Bu bile yetmeyecek önümüzdeki birkaç yılda

Yenilenebilir enerji kaynakları hızla artıyor

Türkiye’de, 2020’de, 250 lisanslı elektrik üretim santralinde 371 kabul işlemi yapılarak 4.430 MW’lık kurulu güç devreye alındı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) verilerine göre devreye giren güçte en büyük pay 2.482,48 MW ile hidroelektrik santral yatırımlarının, ikinci sırada ise 1.242,34 MW’lık güç ile rüzgâr enerjisi santrali yatırımları geldi.

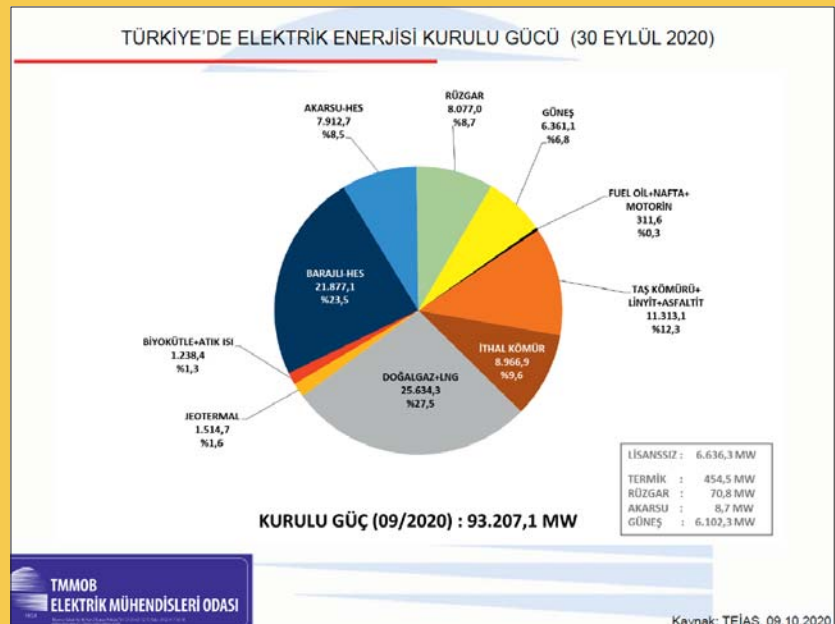
Güneş enerjisinde 240,107 MW lisanslı güç devreye girerken, jeotermal enerji alanında 98,5 MW, biyokütle alanında ise 172,328 MW güç devreye girdi.

2020’de doğal gazla dayalı 18,2 MW, ithal kömüre dayalı 20 MW ve yerli kömüre dayalı 22,6 MW olmak üzere, fosil yakıtlara dayalı 60,8 MW’lık lisanslı güç devreye girdi.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından geçtiğimiz ay açıklanan

verilere göre Türkiye’nin elektrik üretim kapasitesi 2020 yılında 4.623,6 MW’lık net artış göstererek

95.890,6 MW’a ulaşmıştı. Artışta lisanssız santrallerin payı 514,2 MW olmuştur.

karbon nötr belgesi istenecek. İşte bu koşullarda ortaya çıkan Yeşil Ekonomi, çevre ve üretimin birlikteliğini ifade eden bir kavram olarak karşımıza çıktı. Belki de insanlığın sanayi devrimi ile birlikte yaşadığı değişimde yeni bir eşiğin sihirli formülünün de adı olabilir Yeşil Ekonomi.

Öyle ki, bu dünya üzerinde yaşayıp, konforumuzdan ödün vermemek

istiyorsak “Yeşil Ekonomi”nin koşullarına da uymamız gerekiyor.

NASIL OLACAK?

UNEP’e göre ya çevresel değerlerin ön plana çıktığı ve sürdürülebilir enerjiye dayalı bir “yeşil ekonomi” oluşacak, ya da düşük verimliliğe sahip ve sürdürülemeyen enerji kaynaklarını kullanan geleneksel “kahverengi ekonomi” devam edecek

ve sorunlar büyüyerek tekrarlanacak.

UNEP’in belirlediği “yeşil sektörler” hem çevresel krizleri aşmakta faydalı, hem de yaratacakları istihdam etkisi ve sermaye getirileriyle küresel finans krizinden çıkmak için önemli.

Bu çabaların sonunda ulaşılması hedeflenen amaç, azalmak yerine neredeyse her gün artan aşırı yoksulluğun sona erdirilmesi. Yeşil

Elektrikli araçlar sol şeritte

Dünya fosil yakıtları terk ederken, sürecin nasıl işleyeceğine ilişkin araştırmalar da devam ediyor.

Bloomberg New Energy Finance, yayınladığı 2019 yılı Elektrikli Araç Raporu’nda, 2038 yılında yıllık elektrikli araç satışları 50 milyon adede ulaşacak ve 47 milyon adet gerçekleştirilecek içten yanmalı araç satış rakamını geride bırakacak. 2040 yılında ise elektrikli araç satışı 56 milyon adede ulaşacak ve içten yanmalı araç satış rakamından 10 milyon adet daha fazla olacak.

Aynı araştırmada 2040 yılında belediyelerin kullandığı otobüslerin yüzde 81’inin elektrikli olacağı da ifade ediliyor.

2019 yılında 151 GWh olarak öngörülen lityum-iyon pil talebi, 2040

yılında 1.748 Gwhê çıkacak. Buna bağlı olarak, 2040 yılı petrol talebinin, 13,7 milyon varil gerileyeceği de hesap ediliyor.

Bu arada yapılan bir başka araştırmada ise her bin elektrikli otobüsün, her gün 500 varil dizel talebini ortadan kaldırdığı, buna karşın, her bin elektrikli otomobilin ise bu talepte yalnızca 15 varillik azalma sağlayabildiği belirtildi. Bu arada Türkiye’de elektrikli araç satışı da yavaş da olsa artıyor.

Türkiye Elektrikli ve Hibrid Araçlar

Derneği (TEHAD), geçtiğimiz yıl Türkiye’de 1.580 adet yüzde yüz elektrikli, 16.491 adet de hibrid otomobil satıldığını duyurdu. Yüzde yüz elektrikli otomobillerde üst segment dikkati çekerken hibritte orta segment lideliği elinde bulunduruyor.

TEHAD verilerine göre, Türkiye’de 2020’de satılan araçlarda benzin motorlu araçların payı yüzde 52,4, dizel motorlu araç payı yüzde 39,5, hibrid araçlar yüzde 3,7 ve yüzde yüz elektrikli araç payı binde 1 oldu.

ekonomiye göre, ekolojik kötüleşmenin nedenlerinin saptanması ve bunların çözülmesi, ekonomik kalkınmayı körükleyecektir. Yeşil ekonomik düzene geçişin üç temel hedefi vardır:

- İstihdam yaratarak ve krizden zarar görmüş grupları koruyarak dünya ekonomisinin yeniden canlandırılmasına katkıda bulunmak,
- Karbon bağımlılığını azaltarak ekonomilerin temiz enerji kullanarak dengeli bir kalkınma yoluna girmelerini sağlamak
- Sürdürülebilir kalkınma sağlayarak aşırı yoksulluğu ortadan kaldırmak.

Yeşil ekonomi uygulamalarının hedeflerine ulaşabilmesi için sahip olması gereken ortak unsurlar; hedef sektörlerle yönelik mali teşvikler, ulusal ekonomilerde yeşil yatırımlara yönelik politika reformları ve uluslararası eşgüdümü sağlayacak ve ulusal girişimlere destek olacak uluslararası politika reformları biçiminde sıralanabilir.

Yeşil ekonomi, enerji kullanımı açısından, hem büyük ölçüde enerji tasarrufu sağlayacak, hem de istihdam yaratacaktır. Negatif dışsallık oluşturan fosil yakıt kullanımının azaltılması için hükümetler, düşük karbon enerji kullanan ev ve işyerlerinin inşa edilmesini teşvik etmelidirler.

Türkiye’de kamu tarafından sağlanacak teşviklerin yeşil ekonomiye geçiş sürecini hızlandıracağı ve buna yönelik olarak hem finansal hem de motivasyon

anlamında şirketlerin yeşil uygulamalarını geliştirmek ve uygulamalar konusunda harekete geçecekleri öngörülmektedir. Bu sürecin hem şirketlerin üst yönetimi

Biden’la birlikte yeşile dönüldü

Olaylı da olsa iktidar devralan ABD Başkanı Joe Biden, fark yaratacağını koltuğa oturur oturmaz gösterdi.

Biden’in il icraatlarından biri iklim kriziyle ilgili oldu. Konuyla ilgili bir başkanlık emri yayınlayan Biden, İklim krizinin ABD yönetiminin dış ve ulusal güvenlik politikasının merkezinde olacağını, fosil yakıt teşviklerinin kalkacağını duyurmuş oldu.

ABD ve dünyanın derin bir iklim krizi ile karşı karşıya olduğu ve bu krizin en yıkıcı etkilerinden kaçınmak için çok dar bir zamanın olduğuna vurgu yapılan metinde, ABD yönetiminin bu alandaki küresel çabaları geliştirmeyi hedeflediği belirtildi.

Yayınlanan emirde, ABD Ulusal İstihbarat Dairesi’nden, Ticaret Bakanlığı’na kadar 21 ayrı federal idare, iklim krizine karşı yürütülecek çeşitli çalışmalar için görevlendiriliyor.

Ayrıca Biden, ABD’de kamu araçlarının elektrikli araçlarla değişeceğini de açıkladı. Biden, bunun ikinci dünya savaşından sonraki en büyük kamu yatırımı olacağını da söyledi.

ABD Genel Hizmet İdaresi verilerine göre ülkede 2019 sonu itibari ile kamu tarafından kullanılan araç sayısı 645.047. Bu araçların 225.668 adedi posta idaresine, 173.429 adedi ise ABD ordusuna ait durumda.

hem de çalışanlar tarafından benimsenmesi geçiş sürecini hızlandıracağı ve buna yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme konularının önem kazanacağı bir dönem yaşanmaktadır.

Yeşil ekonomi kendi iş alanını da yaratacaktır. Düşük karbonlu ve sürdürülebilir ekonomiye küresel anlamda bir geçiş, ekonominin birçok sektöründe çok sayıda yeşil iş oluşturabilir ve aslında ekonomik

kalkınma için bir motor haline gelebilir. Bu kapsamda, yeşil işlerin beklendiği gibi yeni istihdam olanakları yaratabilmesi, ancak bu konu hakkında toplumda farkındalığın artırılması, ilgili hukuksal altyapının güçlendirilmesi ve daha da önemlisi bu sürecin ileri taşınmasında kilit öneme sahip olan özel sektörün rolünün benimsenmesi ile mümkün olacaktır.

Bireyden, uluslararası topluma kadar,

yeşil ekonomide herkese yapacak bir çok iş düştüğü de ortadadır. Bugün atılacak adımların etkisinin ancak yıllar sonra ortaya çıkacağı gerçeğinden hareketle elimizi de çabuk tutmamız gerektiği de ortadadır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR:

<https://www.tepav.org.tr/tr/blog/s/5628/Yesil+Ekonomi+ve+Biz>
<https://yesilekonomi.com/>
<https://arkasnews.com/surdurulebilirlik-yeni-modeli-yesil-ekonomi/>

Almanya'nın hedefi karbon nötr

Yenilenebilir enerji üretiminde başı çeken Almanya, hedefini sürekli ileriye taşıyor.

Almanya parlamentosu Bundestag ülkenin yeni Yenilenebilir Enerji Kaynak Yasası'nı (EEG 2021 – Erneuerbare-Energien-Gesetz) 17 Aralık 2020 günü kabul etti. Yasa 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girdi.

Yasa Almanya'nın 2030 yılı elektrik üretiminin %65 oranında yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasını ve ülkenin 2050 yılında karbon nötr olmasını hedefliyor.

Yasa Almanya'nın 2030 yılında güneş enerjisinde 100 GW, karasal rüzgâr enerjisinde 71 GW ve kıyı ötesi rüzgâr

enerjisi alanında 20 GW kurulu güce ulaşmasını hedefliyor.

Ülkenin Ekim ayı sonu itibari ile güneş enerjisi gücü 53,18 GW'a,

Haziran ayı sonu itibari ile de karasal rüzgâr enerjisi gücü 54,4 GW'a, kıyı ötesi rüzgâr enerjisi gücü ise 20 GW'a ulaşmıştı.

AR-GE ve DİJİTALLEŞME YATIRIMLARIYLA GÜÇLENEN VİZYON, İNOVATİF ÇÖZÜMLER, KALİTELİ ÜRÜN

1989'dan bu yana sürekli gelişen üretim yeteneklerimizle Türk Sanayisine güç katıyor; Ar-Ge yatırımlarımız, otomasyon, yapay zeka ve görüntü işleme çalışmalarımızla fark yaratıyoruz.

 doğupres

DOĞUPRES
MERKEZİ

“Yönümüz elektrik, hedefimiz otonom”

Türk otomotiv sanayinde, 50 yılı geride bırakmış bir kurum Karsan. Önce New York taksi ihalesi, ardından Amerikan Posta Servisi araçları ihalelerine girerek ismini dünyaya duyuran Karsan, özellikle Avrupa'ya sattığı elektrikli araçlarla, kendine geleceğin yolunu çizmiş görünüyor.

2018 BUSİAD Doğan Ersöz Ödülü'nü de çevreci girişimleriyle kucaklayan Karsan, o gece ödülü

alan CEO'su Okan Baş'ın otonom otobüs yapacağız fikrini de, bir yıl gibi bir sürede hayata geçirdi bile.

Dünya pandemiyle birlikte daha çok küresel ısınmayı dikkat kesilmişken, biz de Karsan CEO'su Sayın Okan Baş'la, Karsan'ın yeşil ekonomi için neler yaptığını konuştuk.

Şu an elektrikli araç üretiminiz ne kadardır ve bunun ne kadarını ihraç ediyorsunuz?

Karsan olarak şu anda elektrikli toplu taşıma araçlarının üretimi ve ihracatı noktasında oldukça önemli bir noktadayız. Yüzde 100 elektrikli çözümlerimiz yurtdışında bir milyon kilometrenin üzerinde yol yaparak, bizlere ciddi tecrübeler kazandırdı.

Atak Electric ve Jest Electric'i Batı Avrupa başta olmak üzere, dünyanın farklı noktalarına ihraç ediyoruz. Tıpkı konvansiyonel toplu taşıma araçlarında olduğu gibi elektrikli araçlarımızı da, sipariş üzerine kısa sürede hazır hale getirebiliyoruz.

Elektrikli çözümlerimizin şu an için tamamı ihraç ediliyor. Şu ana kadar, 180 adet Jest Electric ve Atak Electric ihracatı gerçekleştirdik.

Türkiye'de durum nasıl elektrikli minibüs ve otobüs satışınız nasıl?

Elektrikli araçların yaygın olarak kullanılması için önemli teşvikler ve gelişmiş bir şarj altyapısı gerekiyor. Bu bağlamda, Türkiye'de görüşmede olduğumuz yerler var ancak yeterli zeminin oluşmasını bekliyoruz.

Elektrikli araçlarla ilgili yeni bir çalışmanız var mı? BUSIAD Ödül Töreni'nde otonom araç çalışmasından bahsetmişsiniz. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sunum da yaptınız. Nedir son durum?

Çözümlerimizi elektrik ve otonom üzerine kuruyoruz. Elektrikli araçlar bizim için otonom araçlara geçişte ara istasyon. İlk olarak Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın test ettiği Otonom Atak Electric ise bunun en önemli göstergesi. Artık tüm araçlarımızı otonom kullanıma uygun şekilde tasarlayıp üreteceğiz. Diğer yandan elektrikli araçlarla ilgili yatırımlarımız da devam ediyor. 6 ve 8 metrelik araçlarımızdan sonra tüm boyutlarda ve taşımacılık alanında planladığımız elektrikli araçlarımızla ürün gamımızı genişletmeyi planlıyoruz.

Elektrikli toplu taşıma araçlarının yaygınlaşması için neler gerekli? Engeller nelerdir? Yakın zamanda tamamı ithal olan elektrikli otomobillerin ÖTV'si 3.3 ila 4 kat arasında artırıldı. Bunu nasıl yorumluyorsunuz? Devlet politikalarıyla ilgili beklentileriniz nelerdir?

Elektrikli toplu taşıma araçlarını şu anda Kuzey Avrupa ağırlıklı olmak üzere kullanılıyor. Bununla birlikte, Avrupa'nın genelinde de yavaş yavaş yaygın şekilde kullanılmaya çalışılıyor. Sadece toplu taşıma değil elektrikli araçların geneli için en önemli konu şarj altyapısı olarak öne çıkıyor. Şarj altyapısının iyileştirilmesi ve üreticilerin menzil sorunlarını ortadan kaldırması, elektrikli araçların yaygınlaşması için önem arz ediyor. Tüm bunların yanında, kanun koyucuların teşvikleri de sürdürülebilir gelecek açısından elektrikli araçların yaygınlaşması artıracak koşullar arasında yer alıyor.

2040 yılında otomobil satışlarında, elektrikli olanların, fosil yakıtlıların geçmesi öngörülmüyor. Toplu taşımada bir projeksiyon var mı?

Bu konuda Avrupa'nın ciddi hedefleri var. Avrupa'da 2021 – 2025 yılları arasında yeni alınacak otobüslerin minimum yüzde 12,5 - 25'inin elektrikli, 2026 – 2030 yılları arasında ise yeni alınacak otobüslerin minimum yüzde 16,5 - 32,5'u elektrikli olmak zorunda. Bu tarz zorunluluklar nedeniyle 2040 yılında bu oranın yüzde 45 - 50'ye çıkacağı öngörülmüyor.

Şirketinizde, uygulamaya koyduğunuz "yeni", "inovatif" ve "daha yeşil" bir uygulama oldu mu? Varsa bu uygulamayı geliştirmenizde ve pratiğe dökmeyenizde sizi motive eden unsur/unsurlar ne idi? Kuruluşunuz hangi hedef ile söz konusu girişimde bulundu?

Üretim sırasındaki enerji verimliliğini ve çevreci uygulamaları arttırmak için her yıl yalın üretim sisteminin desteği ile çevre ve enerji projeleri gerçekleştiriyoruz. 2020 yılı içerisinde gerçekleştirilen 10 adet çevre projesi ile araç başına yaklaşık 5.1 kg/araç

tehlikeli atık ve 1.56 m³ su azaltımı gerçekleştirdik.

Ayrıca, yemekhaneden kaynaklanan bitkisel atık yağ uygulamasına yağ yiyici bakteriler ilave ederek 27 ton/yıl bitkisel atık yağ oluşumunun önüne geçtik. Bununla beraber, 2020 yılında yaptığımız enerji verimliliği çalışmalarlarıyla üretim olmayan zamanlarda enerji tüketiminin azaltılması çalışmaları ile yaklaşık 552.000 kWh enerji tasarrufu sağlayarak enerji kullanımına bağlı karbon salınımının önüne geçtik. Tabii ki en önemlisi, ürettiğimiz sıfır emisyonlu araçlarla trafik kaynaklı sera gazı emisyonlarının azaltılmasını sağlıyoruz diyebiliriz.

Şirketinizin sürdürülebilirlik ve daha yeşil süreçlere/iş modeline geçişinde ne tür yeni becerilere ihtiyaç duyduunuz? Bu beceri ihtiyacını ve gereksinimini nasıl karşıladınız? Bu ihtiyaçları gidermede ilgili paydaşlarla (örn: kamu kuruluşları, STK'lar, sektör kuruluşları, eğitim-öğretim kurumları, işçi sendikaları) işbirlikleri yaptınız mı?

Küresel ısınma, düşük karbon emisyonu ve düşük karbon ayak izi hedeflerini adeta zorunlu kılarken, ulaşım sektöründeki sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için ticari araçlardaki elektrifikasyon sürecini de mecburi hale getirdi.

Biz, bu değişim rüzgarının geleceğini önceden tespit ederek ürün gamımızı elektrikli araçlara döndürme stratejisini firmanın ürün yol haritasına yansıtılmasını sağladık. Bununla da kalmadık ve satışa çıkaracağımız her aracın artık elektrikli olmasını hedeflediğimiz gibi otonom uyumlu olması yönünde de adımlarımızı attık.

Elektrikli araçlar yeni ve gelişmekte olan bir konu olduğu için özellikle deneyimli işgücü ile elektrikli araçlar özelinde üretilen parçaların temini konusunda ihtiyaçlar doğdu. Yola çıkardığımız araçlarla kazandığımız hızlı bir bilgi birikimi oldu. Geleceğin nitelikli işgücü olacak bugünün öğrencilerini için de Karsan Elektrikli Araçlar Laboratuvarı'nı açıyoruz.

Elektrikli araçların parçaları anlamında bugün yurtdışına yönelsek de Türk insanının çevikliğini bu alanda da görüyoruz, ihtiyaçlarımıza çok hızlı adapte oluyorlar ve sektör olarak da birbirimizi ileri taşıma fırsatı buluyoruz.

Şirketin ilerideki dönem için, söz konusu faaliyet alanı/uygulama ile ilgili hedefleri, stratejisi nedir?

Şirket olarak yönümüz zaten elektrikli

araçlara dönük, hedefimiz ise otonom. Geleceğin sürdürülebilir taşıma çözümleri için çalışmayı sürdüreceğiz.

Sektörün yenilikçi taraflarının geliştirilmesi ve desteklenmesi için ihtiyaç duyulan ana unsurları neler olabilir?

Teşvik paketleri ve teknoloji alanında eğitimlerin kuvvetlendirilmesi ile

sektörde hızlı bir atılım mümkün olabilir. Ayrıca, farklı sektörlerden buluşmaların desteklenmesi, teknoloji girişimleri ile kurumsal firmaların işbirliği yapması gibi fırsatlar, bu gibi dönüşümlere ivme kazandırabilir.

Doç. Dr. Efsun Dindar
BUSİAD Yeşil Bursa Çalışma Grubu

Avrupa Yeşil Mutabakatı: Sınırdaki Karbon Kaçağı

AB ekonomisinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve Avrupa'yı 2050 yılında "iklim-nötr" yapmak hedefiyle açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakatı (European Green Deal) kapsamında hayata geçirilmesi öngörülen "sınırdaki karbon düzenlemesi" önemli bir gündem konusu olarak öne çıkmaktadır.

Bilimsel bir gerçek olarak kabul gören ve tüm dünyanın gündeminde olan iklim değişikliği ile mücadele konusunda bir de bu açıdan bakalım. Çünkü bu konu sanayicimizi oldukça yakından ilgilendiriyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatının gerektirdiği dönüşüm ve ilave sera gazı azaltım hedeflerinin Avrupa sanayisi üzerinde yaratacağı maliyet karşısında Avrupa'nın rekabetçiliğinin korunabilmesi ve üretimin, emisyon azaltım hedefi AB'den az olan ülkelere kaymasının (karbon kaçağının) önlenmesi için, "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması"nın hayata geçirilmesi gündemdedir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı belgesinde, seçili sektörler için ithalat fiyatının, ürünün karbon içeriği dikkate alınarak belirlenmesine ilişkin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına dair önerinin 2021 yılında sunulması öngörülmektedir. Söz konusu önlemin ne şekilde tasarlanacağı, uygulama usul ve esasları ile seçili sektörler henüz açıklanmamış olup; önlemin, eşyanın karbon içeriğini daha doğru

yansıtacak şekilde ithal fiyatının belirlenmesini temin edeceği belirtilmektedir. Bu mekanizma için bizi ilgilendiren en önemli konu, AB-dışı üreticilerin sorumlu tutulacağı (sınırdaki vergiye tabi olacak) emisyonların kapsamının nasıl belirleneceğidir.

AB ülkeleri, bu süreçte en büyük sorunu ekonomik neden olan rekabet edebilirlik, konusunda yaşamaktadırlar. Şöyle ki, şimdiye kadar AB içinde karbon fiyatı uygulamasına tabi işletmeler belli bir maliyete katlanıp emisyon azaltımı sağlarken, dış ticarete, özellikle ithalata konu olan mallarda herhangi bir yükümlülük almayan partner ülke işletmeleri bu maliyete katılmak durumunda kalmadılar. Bu durumdan dolayı AB ülkeleri rekabet üstünlüğünü yitirdiklerini ve bunun haksız rekabete yol açtığını iddia etmektedirler.

Türkiye'nin en büyük ticari partnerinin AB olması nedeniyle bu uygulama ihracat yapan birçok sektörü doğrudan etkileyecektir. Bu konuda Türkiye'nin iklim ve enerji politikaları nasıl olacak, hükümet nezdinde bu uygulamaya nasıl bir tepki verilecek önümüzdeki dönemlerde belli olacaktır. Ancak bu uygulama ile ilgili yaptırımların gündeme gelmesi için Türkiye'nin yapması gereken ilk faaliyet Paris Anlaşması'nı onaylamaktan geçiyor gibi.. Uluslararası iklim rejiminin sürekli

dışında kalmak ülke için giderek daha maliyetli olmaya başlayabilir. Türkiye'de enerjiyi yoğun kullanan işletmelerin artık iklim değişikliğine neden olan karbon emisyonu azaltımını esas alan dönüşümü sağlayacak yeni stratejiler geliştirmesi gerekiyor. Bu dönüşümü AB tarafından uygulanacak olan bu sistem için değil, uzun dönemli ayakta kalmak, sürdürülebilirlik noktasında sorumluluk almak için yapmak gerekiyor. Sanayicimizin "AB'nin uygulayacağı emisyon cezasını öderim ve yine ihracatımı yaparım" anlayışına kapılmaması gerekiyor. Çünkü tedarikçisi olunan işletmeler ya kendi sorumlulukları gereği ya da nihai malı sattıkları tüketicilerin baskısı sonucu tüm tedarik zincirinden kaynaklanacak karbon ayak izinin hesabını müşterilerine vermek zorunda kalacaktır. Bu bağlamda eko-etiketleme türü uygulamalarda karbonsuz, temiz üretim yapıldığını görmek ve göstermek zorunlu olacaktır, sizden ithal ettikleri mamulün de temiz olmasını isteyeceklerdir. Süreci iyi okuyamayan, kirli üretim yapan işletmeler ise müşterilerini ve AB'de ya da diğer azaltım yükümlülüğü almış ülkelerde pazar payını kaybedeceklerdir. Bu anlamda, artık acilen işletmelerin, nasıl enerji ve kaynak verimliliğini sağlayacaklarını, yenilenebilir enerji türüne ve temiz üretim teknolojilerine nasıl geçeceğine yönelik plan ve yatırımlarını yapmaları gerekiyor.

“MB faizi 7-8 puan artırmalı”

Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, Türkiye’deki döviz talebini azaltmak için Merkez Bankası Para Politikası Kurulu’nun faizleri 7-8 puan artırması gerektiğini söyledi.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği’nin (BUSİAD) pandemi nedeniyle online düzenlediği Çekirge Toplantısı’nın bu ayki konusu Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu oldu.

Prof. Dr. Aslanoğlu, pandeminin dünya ve Türkiye ekonomisi üzerinde yarattığı tahribatı anlattığı konuşmasında, döviz kurlarındaki artışa karşı Merkez Bankası’nın 19 Kasım’daki Para Politikası Kurulu toplantısında, hatta daha da erken toplanarak, güçlü bir faiz artışı kararı vermesi gerektiğini söyledi.

Prof. Dr. Aslanoğlu, Merkez Bankası’nın döviz rezervinin olmamasının, doğrudan satışla dövize müdahale edememesine neden olduğunu ifade ederek, “Elinizdeki kontrol aracı azalmış oluyor, bir faiz kalıyor. TL’yi cazip kılmaya çalışmamız gerekiyor. Onu da kullanmazsak sorun yaşanıyor. Faizi kullanmanın da büyümeye olumsuz etkisi oluyor.” dedi.

Prof. Dr. Aslanoğlu şunları ifade etti: “Döviz rezervimizin olmaması, kurdaki istikrar ve büyüme açısından olumsuz etkileri var. Uzun vadede ülkenin yatırım yapılabilir olmaması riskini artırır. O yüzden, bu dönüşümü bizim biraz tasarruf ederek, daha az tüketerek, çok üreterek ve olabildiğince ihracat yaparak, rezervleri gerçek bir gelirle kapattığımız o değişime dönüşüme ihtiyacımız var.

Bu yılın ilk 8 ayında 26 milyar dolar cari açık verdik. 5 milyar dolar sermaye çıkışı oldu. Net hata noksanda da, 8 milyar dolar eksi verdik. Bu bavlul ticareti ve turizm hesaplamalarında beklentilerin aşağısında kalmasını anlatır. Toplam, 39 milyar dolar yapar. Bu, Merkez Bankası’nın rezervlerinin azalması demektir. Bir de buna, yerleşiklerin döviz tevdiat hesaplarındaki 25 milyar doları eklersek 64 milyar dolar yapar.

Döviz az bile artmış.

Türkiye’den para çıkışını azaltmamız ve döviz tevdiat hesaplarını azaltmak gerekir. Bunu nasıl sağlarız? Ne olursa bunlar olur? TL’nin cazibesini güçlü görürsek bu olur. Merkez Bankası’nın faizi 7-8 puan artırmayla bu mümkün. Döviz tevdiat hesapları o zaman bozulabilir, para çıkışı da durabilir.”

CARİ AÇIKSIZ BÜYÜME...

Türkiye'nin cari açık vermeden büyümesinin mümkün olup olmadığına ilişkin bir soru üzerine Prof. Dr. Aslanoğlu, "İthalat faturasının, özellikle enerji ithalat faturasının azaltılması, mümkünse sınırlaması gerekir. Dünya, yüzde 85 fosil yakıtla üretim yapıyor. Bu gelecek yıllarda yüzde 20-30'lara inebilir. Türkiye'nin rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir enerji ile üretim yapması cari açık açısından önemli olacak. Bir de teknolojik üretim yaparsak olabilir. Yeni bir modele ihtiyacımız var.

Bir de turizmde hak ettiğimiz geliri alamıyoruz. Alırsak hem büyürüz hem de cari açık vermeyiz" diye konuştu.

DÜNYADAKİ DURUM...

Dünya ekonomisine de değinen Prof. Dr. Aslanoğlu, pandemide iyimser senaryonun gerçekleşmediğini ifade ederek, "Ekonomiler önümüzdeki dönem için karantina ve izolasyondan dolayı olumlu bir görüntü vermiyor" dedi.

"İmalat sanayinde satın alma yöneticileri endeksinde sert düşüş ve sonrasında bir çıkış görülüyor" diyen Prof. Dr. Aslanoğlu, hizmet sektöründe durumun böyle olmadığını söyledi. Aslanoğlu, "Hizmet ve imalatı birlikte değerlendirirsek, 100 birimden başlayan düşüşü 70 birime çıkarabiliyor. Bu nedenle çıkışın V mi, W mi yoksa yükselen ayağı imalat, düşen ayağı hizmet olan K mi olacağı

belirsizliğini koruyor" diye konuştu.

Prof. Dr. Aslanoğlu, "Büyüme ile ilgili sorun devam ederse, pasta büyütülmezse, pastanın paylaşımıyla ilgili sosyal, siyasal sorunlar artabilir" dedi.

Prof. Dr. Aslanoğlu, şöyle devam etti: "Dünyada işler olumsuzsa, dolara talep artar. Ama ABD'deki seçim tartışması sürmemeli. Emtia yatay-negatif devam eder ve risklerin arttığı dünyada altın da artar. Hisse senetleri ise dalgalı yatay olur."

Prof. Dr. Aslanoğlu, konuşmasının sonunda katılımcıların sorularını da yanıtladı.

“Sorunların kaynağı güçlenen Türkiye”

Emekli Büyükelçi Uluç Özülker, Türkiye'nin ana hatlarıyla 6 temel dış politika hattında mücadele verdiğini ifade ederek, “ Bu sorunların temelinde Türkiye'nin güçlenmesi yatıyor” dedi.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) pandemi nedeniyle online düzenlediği Çekirge Toplantısı'nın konuğu Emekli Büyükelçi Uluç Özülker oldu.

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Türkiye'nin Batı'da yerini aldığını ifade eden Özülker, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler ve son olarak NATO ile Türkiye'nin bu konununun pekiştiğini söyledi.

Türkiye ile AB'nin ilişkilerinin iki tarafın da birbirini oyaladığı bir şekilde devam ettiğini ifade eden Özülker, “Bizi istemiyorlar. Bizi eldeki kuş gibi görüyorlardı. Ölmeyecek kadar gevşek uçmayacak kadar sıkı tutuyorlar” dedi. AB'ye katılmayı yemeği ve masa düzeni belli olan bir yemek masasına benzeten Uluç Özülker, “sofrada lahmacun da bulunsun deme şansımız yok” dedi.

Türkiye AB ilişkilerinde Aralık ayının önemli bir tarih olacağını da kaydeden Özülker, şunları kaydetti: “Her sene rapor hazırlanır. Müzakere denilen şey de aslında koşulları değil, süreyi belirlemek içindir. AB Raporu'nda ilk kez, tam üyelik müzakerelerinin sonlandırılması yazıyor. 10 Aralık'da zirve toplantısı yapılacak. AB'de 10 Aralık öncesi görüntü negatiftir. O tarihe kadar ne yapabilirsek yapacağız.”

AB ve AB'nin başat güçleriyle sorunlar yaşayan Türkiye'nin ABD, Rusya ve Arap ülkeleriyle de sorunları olduğunu kaydeden Özülker, Türkiye'nin sorun noktalarını, Ege, Doğu Akdeniz, Libya, Kıbrıs, Suriye, Azerbaycan nedeniyle Ermenistan olarak sıraladı.

Özülker, sorun noktalarına ilişkin detaylı bilgiler verdikten sonra şöyle devam etti:

“İçinde bulunduğumuz sakal bıyık durumudur. AB ile ticaretimiz toplam ticaretimizin yüzde 55'i gibidir. Bu durumda, bilek güreşine girince sıkıntınız var demektir. Yumuşak karnımız ekonomidir. Cumhurbaşkanı da söyledi. Bu açıdan bakınca batı ile ilişkileri

bozmadan çözüm üretmek durumundayız. Politikamızı mutlaka değiştirmemiz gerek, Mısır'da, Suriye'de ve İsrail'de Büyükelçi yok. Batıyla ilişkilerde taviz verilmemesi zorunda bırakıyorlar. Bunu yapmamız kolay değil. Türkiye'yi köşeye sıkıştırdığınız müddetçe, yeni yaşam alanları bulur Türkiye. Batının acımasız yaklaşımıyla Türkiye'nin buralara itildiği de bir gerçektir. Çok merkezli bir dünya oluşuyor. Refah doğuya kayıyor ve bunu değiştirme imkanları yok.”

Özülker, sözlerini “Sonuç olarak bütün dünya ile düşman olmamak gerekli” diye tamamladı.

BOSCH
Yaşam için teknoloji

ENERJİ TASARRUFUYLA GELECEĞİMİZİ AYDINLATIYORUZ!

Bosch Bursa Güç Aktarma Çözümleri Fabrikamızda 2020 yılında yaptığımız iyileştirmeler ile Türkiye’de ortalama **2.200 hanenin bir yıllık elektrik tüketimine** denk olan **6.888 MWh/yıl enerji tasarrufu** sağladık.

Böylelikle **116.000 ağacın** bir yılda emebileceği **2.900 ton CO2/yıl** salınımını önlemiş olduk.

Fabrikamızdaki iyileştirme çalışmalarına tüm gücümüzle devam ederken, emisyon azaltıcı faaliyetlerde bulunan kuruluşlara da destek veriyoruz.

“Dijital ekonomi kurallara bağlanacak”

İktisatçı Prof. Dr. Kenan Mortan, dünya ekonomisinin ritmini belirleyen dijital ekonominin kurallara bağlanması için Joe Biden’ın öncülük yapacağını söyledi.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği’nin (BUSİAD) pandemi nedeniyle online düzenlediği Çekirge Toplantısı’nın bu ayki konuğu İktisatçı Prof. Dr. Kenan Mortan oldu.

Prof. Dr. Kenan Mortan, Dünya Ekonomisi Ne Yapıyor? Türkiye İçin Bunlar Ne Söylüyor? Başlıklı sunumda, dünyadaki duruma ilişkin bir sunum gerçekleştirdi.

Pandeminin, dünya ekonomisinin gidişinin, gözden kaçırılmasına neden olduğunu ifade eden Prof. Dr. Mortan, ABD ve AB’nin 6 trilyon dolarlık fonlama yaptığını hatırlattı. Prof. Dr. Mortan, yapılan bu fonlama ile sistemin ritminin kaybolmasının önlendiğini ifade ederek, “2020 dünyasında böyle bir enjeksiyonu yaparak kırılmalar önlendi ama hedef ve rota olmadığı için fon emildi ve orda durdu. Batıda sıfıra inmiş faiz yeniden büyüme için avantaj olabilir” diye konuştu.

DİJİTAL EKONOMİ...

Pandemi öncesi ortaya çıkan yeni ekonomik durumun pandemiyle görünmez hale düştüğünü ifade eden Prof. Dr. Mortan, şöyle konuştu: “Pandemiye girerken Huawei olayıyla birlikte net olarak anlaşıldı ki, dünya ekonomisini sürükleyen güçler savaş içinde. Doğal hammaddeler ekonomisi özelliğini kaybetti. Dijital sektördeki varlığınız, yeni gelişmenin karinesi haline geldi. Joe Biden’ın bunu ilk sıraya koymasını göstermelik değil. AB vergiler koyarak gardını alıyor. Çin ise bunlar hiç olmamış gibi tam gaz yola devam ediyor.

Biden’in yapacağı ilk işlerden biri Bretton Woods gibi dünya dijital gruplaşmasını doğuracak bir anlaşma olacak. Dijital ekonominin demokratikleşmesi Biden’ın ilk beş gündem maddesinden biri olacak. Dünya Ticaret Örgütü gibi bir varlığı ortaya koymak gerekecek. İlkeleri ortaya koymak gerekecek. Aksi halde siber savaşların önünü almak mümkün olmayacak. Oysa dünya ekonomisinin ritmini de dijital ekonomi belirleyecek. Biden’ın göreve gelmesiyle bu sürükleyici güç olacak. Bu Dünya Ticaret Örgütü gibi bir şey

olacak. OECD’de bunun ön çalışmaları yapılıyor. ABD’nin Bretton Woods Anlaşmasında olduğu gibi buna öncülük yapması gerekli.”

DÜNYA EKONOMİSİ...

Konuşmasında dünyanın öncü, potansiyeline rağmen olumsuz sonuç alınan, son yıllarda inanılmaz atılımlar yapan ve geçmişte başarılı olmuş bugün gerileyen ülkelere de örnekler verdi.

Dünyada halen etkin üç güç

olduğunu ifade eden Prof. Dr. Mortan, ABD, Rusya ve Çin'in pandemiye rağmen kendi gündemlerini sürdürdüğünü ifade etti.

Venezuela, Brezilya ve Hindistan'ın ise elindeki imkanlara rağmen bir başarı hikayesi oluşturamadıklarını ifade eden Prof. Dr. Mortan, buradan alınacak dersleri, "Otoriterizmle kalkınma buluşmayan kavramlar. Hukukun üstünlüğü ilkesi geçerli değilse ekonomik girişim özgürlüğünden söz etmek mümkün olmuyor. Kaynak zengini olmak, kaynakların etkin yönetimini gerektirir ki bu da demokratik kurumların varlığıyla olur. Bu ülkeler de bu zeminde kaybolmuştur" sözleriyle dile getirdi.

Bu kötü örneklerin yanı sıra Tayvan, Güney Kore ve Mauritius gibi yükselen ekonomi örnekleri olduğunu da kaydeden Prof. Dr. Mortan, bu ülkelerin süreçlerine bakıldığında kalkınmaya başta kadınlar ve tüm etnik grupların katıldığı bir seferberlik olduğunu vurguladı. Mortan, adalet reformlarının kalkınmanın bu ülkelerde ayrılmaz parçası olduğunu söyledi.

Mortan, daha önce kalkınmanın parlak örnekleri olarak görülen İtalya, Arjantin ve Lübnan'daki süreçleri de aktardı. Prof. Dr. Mortan, "Bu üç örnekte kapitalizmin doğasında

mafyatik yapı olabilir ancak, hukuk sistemi bunu ortadan kaldıracaktır. Toplumun yörüngesini tayin eden bir toplumsal sözleşme olması gerekir. Popülizm, sadece halk yardakçılığı değil faşizm temelli bir yapısı var" diye konuştu. Mortan son olarak Türkiye ekonomisine ilişkin olarak ise şunları söyledi: "Türkiye'nin kişi başına düşen milli gelirinde bu yıl dünyaya göre yüzde 30'luk bir sapma olacak. Btçe açığı büyüyecek ve geleceğe aktarılacak. Orta vadeli programlar yol gösterici olmuyor. Dolarizasyon sürüyor.

2021'de 228 milyar dolar ödeme yapılması gerekiyor. Yüksek enflasyonla küçülme yaşayacağız. Peki ne yapılabilir? Ekonomi dışı alanlara el atılması gerekir. Siyasi ve hukuk reformlarına hız vermeliyiz. Enerji ve tarım gibi bağımlı olduğumuz sektörleri kurtarmalıyız. Belli kurumların bağımsız yaşamasını sağlamalıyız. Şeffaflık egemen olmalı elbette."

“Daha demokrat, daha yeşil, daha dijital ve daha sosyal olmak zorundayız”

Pandemiye gelinen süreci de analiz eden Kaleağası, küresel dünyada kalıcı bir düzenin olmadığını ifade ederek, “2008’de finansal kriz yaşanınca G20 etkinleştirilmişti. Finansal hareketlerden, iklim değişikliğine, birçok yeni uluslararası düzenlemenin önünü açmıştı. Uluslararası dünya hükümeti değil ama uluslararası politikalar vardı. Küreselleşme ilerliyordu. Sosyal medyadan eğitime hızlı bir dijitalleşme, sosyal ve ekolojik bir toplum arayışı vardı. Bunların bir kısmının değişeceği, bir kısmının değişmeyeceği, bir kısmının az değişeceği bir döneme girdik. Küreselleşme esas olarak devam edecek” dedi.

Paris Bosphorus Enstitüsü Başkanı Dr. Bahadır Kaleağası, pandemi ile birlikte küresel tedarik zincirlerinin çeşitleneceğini, Türkiye’nin, Avrupa’ya yakınlığını, mevzuat, siyasi yakınlık ve sosyal sempati yakınlığı sağlaması halinde, fırsata çevirebileceğini söyledi. Kaleağası, “Bu da sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle sağlanabilir. Daha dijital, daha ekolojik ve daha sosyal bir dünyaya doğru gidiyoruz. Bu bir fırsattır. Türkiye hızlı giderse 1990’lardaki avantajlarını yakalayabilir” dedi.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği’nin (BUSİAD) pandemi nedeniyle online düzenlediği Çekirge Toplantısı’nın bu ayki konuğu, Paris Bosphorus Enstitüsü Başkanı Dr. Bahadır Kaleağası oldu.

SAĞLIK MI EKONOMİ Mİ?

Biyolojik virüsün yanı sıra dijital virüs, dezenformasyon virüsü, terörizm virüsü ve karbondioksit virüsünün hayatımıza girdiğini kaydeden Kaleağası, “Gelecek aydınlık mı? Karanlık mı? Bunlar için erken. Ama toz duman kalkınca toplumlar için varoluşsal sorunlar derinleşecek. Krizin acil sorunları da gelecek yıl bu vakitler devam edecek. Bir soru değişmeyecek. Sağlık mı öncelikli, ekonomi mi? Sağlıksız toplumlar ekonomiyi çökertiyor. Fakat ekonomi çökerse sağlık sistemi nasıl işleyecek? Hangi yönetim sistemi devrede olacak? Esas soru dünya nereye gidecek? Burada bir paradoks daha çıkıyor. Güvenlik ve özgürlük paradoksu. İbre hangi tarafta olacak?” diye konuştu.

Sürecin fırsatları da beraberinde getirdiğini kaydeden Kaleağası, şöyle devam etti:

“Küresel tedarik zincirleri çeşitlenmeye gidiyor. Şirketler Çin’e bağımlılığını azaltıyor. Türkiye de

TRİLYONLUK SORULAR...

Dr. Bahadır Kaleağası, “Pandemi ötesinde, dünya ve Türkiye” başlıklı konuşmasını sorular sorarak gerçekleştirdi. Esas sorunun bir trilyon dolar değerinde basit bir soru olduğunu ifade eden Kaleağası, şöyle devam etti:

“Bir trilyon dolarlık soru ne zaman bitecek bu süreç? Neler kalıcı olacak?

Neler değişecek? Bir trilyon euroluk soru ise, insanlık uygarlığı nasıl derler alacak bu süreçten? Bir trilyon yuanlık bir soru da var. O da hangi devletler daha etkili olacak? Nasıl bir vatandaş devlet ilişkisi olacak? Bir trilyon liralık da soru var. Nerede olacak doların kuru? Altın mı alsaydık acaba? Yanıtları karmaşık, etkileri trilyonluk. 135 trilyon dolarlık bir dünya ekonomisi vardı pandemi öncesi, ancak eridi.”

bundan yararlanmak durumunda. Türkiye, Avrupa'ya yakınlığını hissettirmesi gerekir. Sadece mesafe yakınlığı değil, mevzuat ortamı, siyasi yakınlık ve sosyal sempati yakınlığıyla sağlamalı. Sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle sağlanabilir bu. Bu da daha dijital daha ekolojik ve daha sosyal bir dünyaya doğru gidiyoruz. Bu bir fırsattır. Türkiye hızlı giderse 1990'lardaki avantajlarını yakalayabilir.

Yakın gelecekte AB karbon salımına ilişkin vergiler uygulayacak. Türkiye için bu bir avantaj da olabilir. Hızlı davranırsak değişen tedarik zincirinde, rakiplerin önüne geçebiliriz. Daha demokrat, daha yeşil, daha dijital ve daha sosyal olmak zorundayız.”

Kaleağası, karbon salımının en büyük sorunlardan biri olduğunu ise, “2050'ye kadar çok ciddi teknolojik yenilikler gelmez ise sonumuz hiç iyi değil” diyerek dile getirdi.

“Dijital uyumu fırsata çevirebiliriz”

Dijital teknolojiye uyumun bir maliyeti olduğunu ifade eden Av. Dr. Çiğdem Ayözger Öngün, “Ancak veri ekonomisi çağında olduğumuzu fark edersek, karşımıza çıkan durumu fırsata çevirebiliriz. Hem kendimizi koruyacak sistemler kurmuş, hem de buradan fayda elde etmiş oluruz” dedi.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) pandemi nedeniyle online düzenlediği Çekirge Toplantılarının bu ayki konuğu, Av. Dr. Çiğdem Ayözger Öngün, oldu.

“Digital işlemlerde kusursuz olmak ceza almayı engellemiyor. Nasıl korunalım?” başlıklı bir sunum gerçekleştiren TÜSİAD Veri Koruma ve Teknoloji Hukuku Çalışma Grubu Başkanı da olan Av. Dr. Çiğdem Ayözger Öngün, bilgi ekonomisi çağında bilgiyi korumanın çok önemli hale geldiğini söyledi. Bilgi ekonomisinin en önemli yapı taşının veri olduğunu ifade eden Av. Dr. Öngün, artık rekabette veri ve veri sahipliği rekabetinin öne çıktığını söyledi.

Av. Dr. Öngün, şöyle devam etti: “Birkaç mevzuat var önemli olan. 5651 sayılı internet erişimine ilişkin kanun. Şirketler, eğer içerik ya da erişim sağlayıcı değilse, toplu kullanım sağlayıcı olarak geçiyor. Bu da ticari ya da ticari olmayan amaçla kullanım olarak sınıflanıyor. Şirketlerde tabi ki interneti satmıyorsunuz.

Çalışanlarınız ve misafirleriniz kullanıyor. Gelen misafirlere kullanıcı adı veya şifre vermeniz gerekiyor. Düzenlemede, konusu suç olan bir erişimi engellemez ya da erişim kaydı

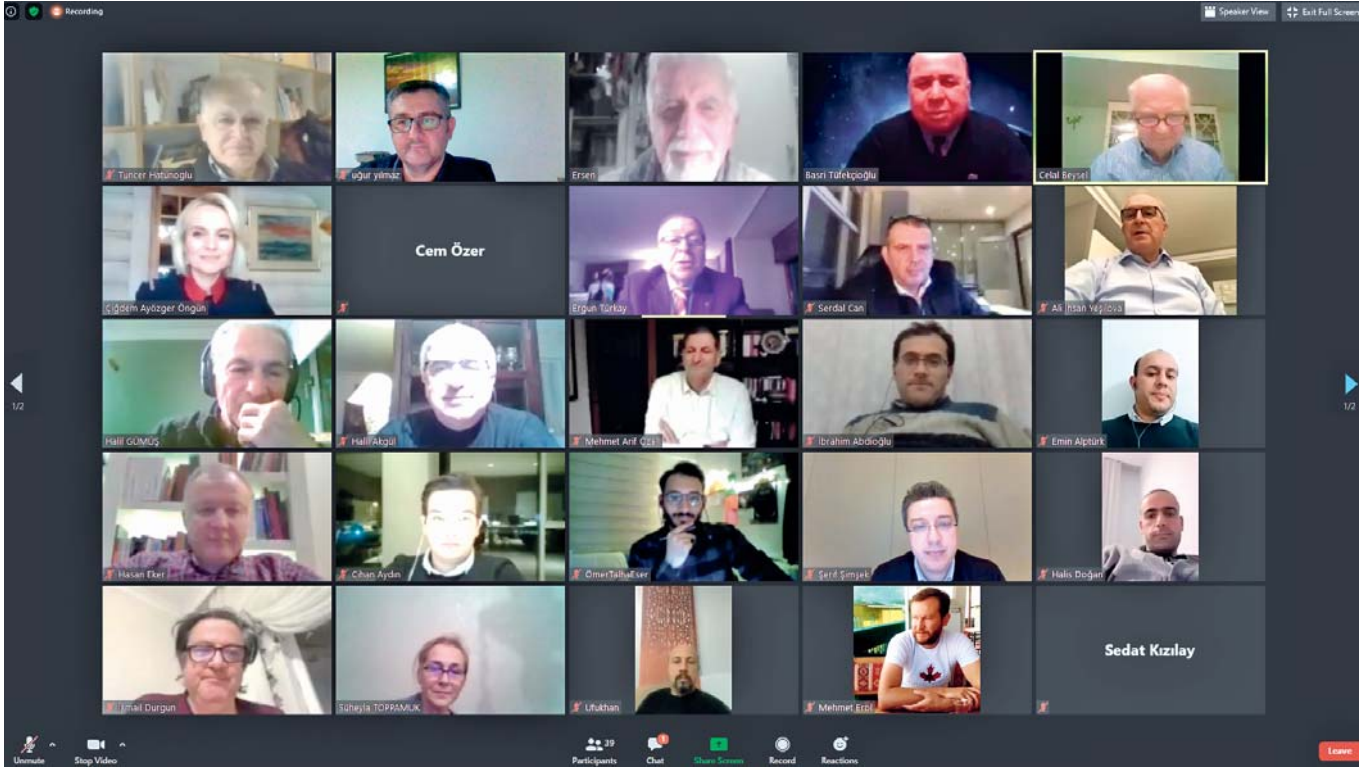
utmazsanız suçlu kabul ediliyorsunuz. Bunu yaparsanız, kayıtları tutmuşsanız, suçlamalarla karşılaşınca sizi koruyacak bir düzenlemedir aynı zamanda bu. Bu yükümlülüğün cezai ve mali sorumluluğu var. Erişim kayıtlarını elektronik ortamda 2 yıl süreyle saklanması gerekiyor.”

“KAYIT ALTINA ALMAK...”

Bir ticari faaliyette bulunurken, kişilerin ya da şirketlerin, ne kadar doğru ve dürüst olduğunun yeterli olmadığını

kaydeden Öngün, “Bunları kayıt altına almanız da gerekiyor” dedi. Öngün şöyle devam etti: “Burada 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu da önemli oluyor. Şirketinizin karşı karşıya kalacağı bir suçlamada kendinizi korumanızı da sağlayabiliyor bu kanun. Veri ekonomisi çağındayız. Şirketimde hangi veriler var ve ben nasıl kullanabilirim dersiniz, işte o zaman veriyi bir emtia olarak kullanabilirsiniz. Bu durumda da veri ve veri koruma düzenlemelerine de uyulması gerekiyor.

Veri güvenliği politikalarının belirlenmesi ve buna ilişkin teknik ve idari olarak önlemlerin alınması gerekiyor. Sizin yapmanız gereken şeyler karşılaştığınız riski azaltır.

Dijital teknolojiye uyumun bir maliyeti var elbette. Ancak veri ekonomisi çağında olduğumuzu fark edersek ve karşımıza çıkan durumu fırsata çevirebiliriz. Hem kendimizi koruyacak sistemler kurmuş oluruz hem de buradan fayda elde etmiş oluruz.”

Toplantıda mesajlaşma uygulamalarında gizliliğin korunması ve sosyal medya uygulamalarında veri toplanması da gündeme geldi.

Öngün, mesajlaşma uygulamalarının içeriği kontrol etmediğini, ancak aldıkları izinlerle kişilerin eğilimlerini yakından takip ettiklerini ve ona göre

karşısına reklamlar çıkardıklarını kaydetti.

BUSİAD geçmiş dönem başkanlarından Celal Beysel'den bir mektup:

Başınız derde girmesin: İnternet güvenliğinize dikkat edin.

17 Kasım tarihinde, Dassault firmasından bir yazı aldım. Bu yazıda, IP adresimiz kullanılarak CATIA programlarının lisanssız kullanıldığı ve kanuni işlem yapılacağı söyleniyordu. Kanunen karşı karşıya olduğum cezalar da bildirilmişti:

- Yazılım bedelinin 3 katı tutarında tazminat ve ek olarak tüm dava masrafları ve avukatlık ücretlerini ödeme yükümlülüğü
- 5 seneye kadar hapis cezası ve 150 bin liraya kadar ağır para cezası

Yazıda "Korsan yazılım bir şirket elemanı tarafından veya şirketle ilişkisiz biri tarafından, şirket interneti vasıtasıyla kullanılmış olduğu ispat edilse dahi, işletmenin sahipleri, genel müdür ve ilgili birim müdürleri de aynen korsan yazılım suçu işleyen kişiler gibi kanunen sorumludur" şeklinde ilave tehditler de mevcuttu.

Eğer 72 saat içinde yanıt verip uzlaşsaksak dava açmayacakları, aksi takdirde mahkemeye başvuracakları da bildirilmişti. Uzlaşma şartı: Sözde ihtiyacımız olan ancak kopyalayarak kullandığımız yazılımlarını 33.000 Dolar vererek alırsak, her şeyi unutacaklardı.

Firmamız, 12 senedir 6 adet Catia programını yüzer lisanslar ile kullanıyor. Bilmeyenler için: Yüzer lisans, aynı anda en fazla 6 kişinin firmanın herhangi bir desktop ya da laptop bilgisayarında kullanabileceği lisans demek. O tarihte firmada Catia Programı kullanabilen 5 kişi çalışıyordu. Yani 1 adet her türlü ödemesi yapılmış, upgrade'leri tamamlanmış Catia programı zaman zaman bir laptop'ta kullanılmak üzere boşta bekliyordu. Yani firmamızda hiç bir şekilde kopya program kullanımına ihtiyaç yoktu.

Tabii ki durumu kabul etmedik. Dassault'a Floteks'i ve kendimi tanıtan bir yazı yazdım, 1 adet fazla Catia dururken kopya kullanmamızın iddia edilmesinin anlamsızlığını açıklamaya çalıştım. **"Gelin, bilgisayarlarımızı kontrol edin, bizde böyle bir kopya kullanım olamaz"** dedim. İstanbul'dan cevaben gelen ikinci mesajın birincisinden daha da küstahça olduğunu hissettim. Mail aynı kişiden geldi ancak altında imza dahi yoktu ve sadece **"ihtiyacınız olan programı satın alın, kopya program herhalde silinmiştir"** diye yalancılıkla da itham edilmişim. Bunun üzerine Avukat Dr. Çiğdem Öngün ile temas kurup, Dassault'u aramasını sağladım. Baskılarımız üzerine, aradan 15 gün geçtikten sonra bilgisayarlarımız kontrol edildi. Tabii hiçbir şey bulunamadı. Buna rağmen kopya kullanıldığı hususunda ısrar ediliyordu. Bu defa söylenen şuydu: **"Dışarıdan gelen biri ya da bir çalışanınız sizin IP adresinizden Catia programı indirmiş olabilir"**.

Gelen misafirlere kolaylık olsun diye internet sistemimize erişmeyi çok kolaylaştırmıştık. İnternet wireless şifremizi bilen herhangi bir kişi IP adresimizi kullanarak istediği yere girebiliyordu. "Loglama" denilen, kimin bizim IP adresimizden internete girdiğini kayıt altına alan sistemimiz de zaman içinde fazla hard disk alanı kaplıyor diye iptal edilmişti. Yani herhangi bir misafir ya da çalışmamızın sistemimizi iz bırakmadan kanunsuz kullanması işten bile değildi. Ezcümle kanuni önlemlerimizde eksiklikler vardı ve bu nedenle kusursuz da olsak kanunen sorumluyduk. Catia firması ise bizim kusurlu olup olmamamızla ilgilenmiyor, yakaladığı hatamızın sonucu bize ihtiyacımız olmayan bir yazılımı satmaya çalışmakta beis

görmüyordu. Şu kadar senelik müşteriymişiz, CATIA'şu kadar para vermişiz, zamanında BEGEV'de ücretsiz CATIA eğitimi verilmesi için çabalayarak bu programı bilen gençlerin Bursa'da çoğalmasına vesile olmuşuz... Boşuna nefes tükettik, bunları anlatmaya çalışarak.

Karşılaştığım haksızlığı hazmedemiyordum. Kendimi Amerikan filmlerinde müebbet hapis tehdidi ile yargılanmak yerine işlemediği bir suçtu kabul edip birkaç yıl yatıp çıkmaya razı olması teklif edilen biri gibi hissettiğimi söylersem abartmış olmam. Tabii ki bana yakışan haksızlığa karşı savaşmaktı. Ama bu yaştan sonra 3 kuruş haksızlığa uğramamak için bu stres çekilir miydi? Hem de mahkemelerimizin bu günkü durumu ve senelerce süren davalar ortadayken... İki oğlumun tüm itirazlarına rağmen "ver kurtul" diyordum.

Sonuçta anlaştık: Avukatımın pazarlıkları ile zararı minimuma indirerek cezamıza razı olduk. Bugün hala bu parayı hangi nedenle ödediğimi bilmiyorum, ama hiç olmazsa konu kapandı.

CATIA programı, otomotiv üretimi yapan üst düzey firmalar için olmazsa olmaz, mükemmel bir program, adeta monopol. Kullanmak mecburiyetindeyiz. Benzer programları ülkemizde geliştiremediğimiz, ya da uluslararası platformda da rakipsiz oldukları sürece bu tür empati yoksunluklarına boyun eğmek zorundayız. Acıtırıcı bir gerçek.

Siz değerli dostlarımin da firmalarınızda benzer eksiklikleriniz olabilir. Başıma gelenler sizin başınıza gelmesin diye sizleri uyarmak istedim.

Avukat Dr. Çiğdem Ayözger Öngün

cigdem@srp-legal.com

BUSİAD üyelerinin internet faaliyetleri ve yazılım kullanımlarındaki hukuki sorumlulukları

İnternet ağı üzerindeki erişimler ve yazılımları kullanma hakları hukuk kuralları ile çok sıkı şekilde düzenlenmektedir. Bu bağlamda kanunlar çerçevesinde bir iş insanının farkında olmayabileceği, canını fena halde sıkabilecek pek çok sorumluluk vardır.

Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayan ortamlar, toplu kullanım alanlarıdır. 5651 sayılı Kanun, internet ortamındaki içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı, sosyal ağ sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla mücadeleyle ilişkin hususları düzenlemektedir.

Faaliyet gösterdikleri fiziki alanlarda çalışanlarına/tedarikçilerine/ziyaretçilerine internet hizmeti sunmaları sebebiyle şirketler "topluların internet kullanım sağlayıcı" olarak konumlandırılmakta ve buna ilişkin bazı yükümlülüklerle tabi olmaktadır.

Bu statüdeki tüm şirketler,

- konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almak amacıyla içerik filtreleme sistemini kullanmak ve
- erişim kayıtlarını elektronik ortamda kendi sistemlerine kaydetmek ve bunları iki yıl süre ile saklamak

- kamuya açık alanlarda internet erişimi sağlanması durumunda, kullanıcıları için kısa mesaj servisi (sms) ve benzeri yöntemlerle tanımlayacak sistemleri kurmak zorundadırlar.

Bir diğer konu ise fikri mülkiyetin korunmasına ilişkindir. Teknolojik gelişmeler beraberinde Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ("FSEK") kapsamında değerlendirmeye alınan en hassas ihlal konularından biri şirketlerin günlük operasyonlarını pratik hale dönüştüren yazılımlar ve uygulamalardır. Bu noktada da şirketlerin kullandıkları yazılımları, yazılıma ilişkin şirket içi yetkilendirmeleri, yazılımın dışa aktarımını önleyici veya yazılımın bila bedel kullanımına izin veren yasa dışı uygulamalardan kaçınmaları önem arz etmektedir.

Bu hususta, özellikle 2008 yılı sonrasında FSEK'de gerçekleştirilen yasa değişiklikleri beraberinde getirilen bir dizi cezai ve adli para cezasına ilişkin önlem söz konusudur. Örneğin;

- FSEK 68'nci maddesi uyarınca, hak sahibinin izni olmaksızın bir eseri izin almadan işleyen, çoğaltan, çoğaltılmış nüshaları yayan, temsil eden veya madde muhteviyatında belirtilen yöntemlerle umuma

iletenden, hak sahibinin Kanun hükümleri uyarınca belirlenecek rayiç bedelin en çok üç kat fazlasını isteme hakkı getirilmiştir.

- FSEK 71'nci maddesinde bu tipteki izinsiz kullanımların tespiti halinde ihlalde bulunan kişi/kiiler hakkında bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezası uygulanması öngörülmüştür.
- FSEK 72'nci maddesinde ise, bilgisayar programlarının çoğaltılmasına engel olunması amacıyla oluşturulmuş koruyucu mahiyetteki programların etkisiz hale getirilmesine yönelik uygulamaları/programları üreten, satan veya kişisel kullanım amacı dışında elinde bulunduranlar hakkında altı aydan iki yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

Şirketlerin gündelik operasyonlarına teknik donanımlar ilave ederek gelişen teknolojiye ayak uydurmaları olumlu yönde değerlendirilmekte birlikte, bu entegrasyon aşamalarında yukarıda belirtilen hukuki sınırlara özen göstermesi ve "yasa dışı" olarak değerlendirilebilecek uygulamalardan kaçınması önemlidir.

Dijital dönüşümde Almanya modeli anlatıldı

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Endüstri 4.0/Dijital Dönüşüm Platformu'nun organize ettiği Dijital Dönüşümde Üniversite-Sanayi İşbirliği: Almanya Yaklaşımı konulu etkinlik online olarak gerçekleştirildi.

İki, geçen yıl ABD Modeli üzerine gerçekleştirilen Dijital Dönüşümde Üniversite-Sanayi İşbirliği modellerine ilişkin toplantıların ikincisi, Almanya Aachen Teknik Üniversitesi deneyimi üzerinden gerçekleştirildi.

Aachen Kampüs uygulamasında yer alan European 4.0 Transformation Center Yöneticisi Bülent Tiz tarafından gerçekleştirilen sunumda, Aachen Üniversitesi'nin gerçekleştirdiği üniversite-sanayi işbirliği modeli anlatıldı.

Bülent Tiz, Aachen'ın Teknik Üniversitesi nedeniyle bir üniversite kenti olarak görüldüğünü söyledi. Tiz, 250 bin nüfuslu kentin 50 bin kadar öğrenci barındırdığını ifade etti. Bülent Tiz, Aachen Teknik Üniversitesi'nin 1 milyar euroluk yıllık bütçeye sahip olduğunu da kaydetti. Aachen Teknik Üniversitesi'nin Almanya'nın bir ya da ikinci sırasında yer aldığını, Alman şirketlerinin üst düzey yöneticilerinin önemli bir bölümünün Aachen Teknik Üniversitesi mezunu olduğunu da söyledi.

Aachen Teknik Üniversitesi'nin bu geçmiş birikimini 2008'de üniversite-sanayi işbirliğine yönlendirmesini de aktaran Bülent Tiz, şunları aktardı: "Aachen Teknik Üniversitesi kente dağılmış bir yapıya sahipti. 2008 yılında bir karar alınarak bugün uygulanan kampüs modeli hayata geçirildi. Üniversite ve sanayi bir coğrafyada buluşturmak için bir mega proje hayata geçirildi. Buna

da Aachen Teknik Üniversitesi Kampüs denildi. Yeni binalar yapıldı arge çalışmaları yapılabilir diye.

Dünyaya yön verecek mega trendlere yer verelim dediler. Sağlık, ulaşım, dijital dönüşüm gibi. Bu konuların altında çeşitli yatırımlar, organizasyonlar oluşturdu. Biz üniversite ya da sanayi değiliz. Sanayi ile üniversite arasında ilişkiyi sağlıyoruz. Mega trend konuların

altında uzman merkezler oluşturuldu. Bu merkezlerde sanayicilerin sorunlarına çözümler üretiliyor. Bu ekosistemde 400'den fazla şirket kayıtlı faaliyet yürütüyor. Bizlerin işi; erkenden, gelecekte oluşacak sorunları çözmek.

Sanayiye, üniversitenin ilgili bölümleriyle bir araya getirmek, zaman ve kaynak tasarrufu yapılmasını sağlamak görevimiz.

Şirketler çeşitli üyelik modelleriyle bu sistemden yararlanıyor. Bunu da merkezler aracılığıyla yapıyorlar.”

Aachen Teknik Üniversitesi Kampüs uygulamasında, bir model fabrikanın da olduğunu belirten Tiz, bu fabrikanın dijital dönüşüm modeli üzerinden üretim yapan gerçek bir fabrika olduğunu da kaydetti.

Halen prototip otomobil üretilen bu fabrikayı yılda 15 bin kişinin ziyaret ettiğini de ifade eden Tiz, “Hem sanayiciyi hem teknoloji tedarikçilerini bir araya getiriyoruz. Bu fabrikada kendi çözümlerimizi somut gösterebiliyoruz, eğitimler verebiliyoruz. Yoksa bu imkanı bulmak zor. Bir şirkette bunları göremezsiniz” diye konuştu.

Kendi şirketlerinin de tek merkezden dijital dönüşüme yanıt alınmasını sağladığını ifade eden Tiz, model fabrikada geliştirilen araçlar hakkında da bilgi verdi.

Tiz, bu fabrikada ilk olarak elektrikli posta arabası ardından da elektrikli şehir içi küçük otomobil, minibüs tarzında elektrikli şoförsüz toplu ulaşım aracı ve hava ulaşım aracı geliştirdiklerini de kaydetti. Tiz, şehir içi otomobile ilginin büyük olduğunu da kaydederek, “2 yılda üretim gerçekleşti. En düşük fiyatlı elektrikli

otomobil oldu. Hatta Yunanistan’da da üretim yapılacak” dedi.

Konuşmasında dijital ikizden de bahseden Tiz, “Pandemi döneminde dijital ikiz daha da önem kazandı. Artık evinizden fabrikanızı yönetebilecek noktaya geldik” diye konuştu.

Şerif Arı
Yeminli Mali Müşavir

İHRACATTA GÖTÜRÜ GİDER İNDİRİMİ UYGULAMASI

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü'nün 06.04.2010 tarih ve B.07.1.GİB.4.16.16.01-GV-16-10-7 sayılı özelgesinde;

Mermer toptan ticareti faaliyetinde bulunan şirketin, yurtiçi satıcılardan ihraç kaydıyla almış olduğu malları yurtdışına ihraç ettiği, gerçekleştirilen ihracatla ilgili olarak belgelendirilebilen giderlerinin yanı sıra belgelendirilemeyen giderlerinin de bulunduğu belirtilerek, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesinin (1) numaralı bendine 4108 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle eklenen "ihracatta götürü gider uygulaması" ile ilgili hükmün uygulanmasında, söz konusu giderlerin muhasebe kayıtlarında mı yoksa beyanname üzerinde mi indirim konusu yapılacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi

Kanununun 6'ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesinin (1) numaralı bendinde ise; safi kazancın tespitinde ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurtdışındaki bu işlemlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderler) indirebileceği belirtilmiştir.

Uygulamaya yönelik olarak yayımlanan 194 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ise, Götürü gider uygulaması, mükelleflerin yurt dışındaki işleri ile ilgili olarak yapmış oldukları giderlerden belgesi temin edilemeyenlerin, anılan faaliyetlerden sağlanan hasılatın belli bir oranını aşmamak şartıyla ticari kazançtan indirilmesini öngören bir müessesedir.

Götürü gider hesaplanabilmesi için harcamanın yapılmış ve işletmenin malvarlığında bir azalma meydana gelmiş olması gerekir.

Bilindiği üzere, Tekdüzen Muhasebe Sistemi ticari kazancın tespitine yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu nedenle mali tablolarda ve hesap planında vergi yasalarınca ticari kazançtan indirim kabul edilmeyen giderlerin nasıl muhasebeleştirileceği konusunda açıklama yapılmamıştır.

Muhasebe sisteminde, işletmenin faaliyetleri sonucunda doğan tüm giderlerin, vergi yasalarınca ticari kazançtan indirilmesi kabul edilmiş olsun veya olmasın doğrudan ilgili oldukları gider hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Muhasebe düzeninden sağlanan bilgilerle dönem sonunda vergi matrahına ulaşılmaktadır.

Buna göre, işletmenin yurt dışı faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan belgesiz giderlerin de Tekdüzen Muhasebe Sisteminde ilgili gider hesaplarında izlenmesi ve dönem sonunda "690 Dönem Kar-Zarar" hesabına aktarılması gerekir.

Belgesi temin edilemeyen giderlerin, Tebliğde yapılan açıklamalar çerçevesinde hesaplanacak götürü gider tutarını aşan kısmı, kanunen kabul edilmeyen gider olarak Tekdüzen Muhasebe sistemine göre

belirlenen ticari kara ilave edilmesi gerekecektir.

Belgesiz giderlere karşılık olmak üzere götürü olarak hesaplanan giderler, ticari kara eklenmemiş olduğundan vergi matrahına da dahil edilmemiş olacaktır.

Buna göre, ihracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükelleflerce; fiilen harcama yapılmış ve yapılan harcamanın belgesinin temin edilememiş olması halinde söz konusu harcamanın tek düzen hesap planında ilgili hesaplara intikal ettirilmiş bulunması koşuluyla geçerlidir.

Harcama yapılmadan götürü gider indirimi yapılması söz konusu değildir.

İhracat yapan şirketin bu faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan ancak herhangi bir nedenle

belgesi temin edilemeyen harcamaların, tekdüzen muhasebe sisteminde ilgili hesaplara kaydedilerek giderleştirilmesi, ancak söz konusu belgesiz giderlerin 194 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar çerçevesinde hesaplanacak götürü gider tutarını aşması halinde aşan kısmının, kanunen kabul edilmeyen gider olarak ticari kira ilave edilmesi gerekmektedir.

Atık ısıyı enerjide değerlendirmek mümkün

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSIAD) Enerji Uzmanlık Grubu tarafından düzenlenen, “Endüstride Atık Isıdan Enerji Üretimi (Organik Rankine Çevrimi)” başlıklı online toplantıda, hem ekonomik olarak hem de karbon salımının azaltılmasında atık ısıdan elektrik üretiminin nasıl yapılacağı konuşuldu.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSIAD) Enerji Uzmanlık Grubu, “Endüstride Atık Isıdan Enerji Üretimi (Organik Rankine Çevrimi)” başlıklı online toplantı düzenledi.

Online toplantıya, Bursa Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Akın Burak Etemoğlu ve Turboden Türkiye S.p.A. Biomass Consultant Şirketi’nden Emre Ercan konuşmacı olarak katıldılar.

Prof. Dr. Akın Burak Etemoğlu, organik rankine çevriminin, klasik rankine çevriminden farklı olarak, düşük ısı ile sistemde dolaşan bir organik akışkanla elektrik üretmemizi sağlayan çevrim sistemini tanımladığını söyledi. Prof. Dr. Etemoğlu, organik rankine çevriminin temellerini William Rankine’in ortaya koyduğunu ve neredeyse 150 yıldır bilinen bir sistem olduğunu ifade etti. Prof. Dr. Etemoğlu, organik rankine çevriminin klasik rankine çevrimine göre 3 farkı olduğunu söyledi.

Etemoğlu, “Kazan yerine bir tür ısı eşanjörü, su yerine uygun bir organik akışkan ve doğru seçilmiş uygun bir genleşme cihazının sistemde olması temel farklardır. Artık daha düşük sıcaklarda buharlaşma öngörüldüğü için organik rankine çevrimi atık ısı tesisleri için uygun bir alternatiftir” dedi.

Teknoloji gelişimiyle birlikte organik

rankine çevrimi konusunda çalışmalar yapıldığını ifade eden Prof. Dr. Etemoğlu, 2000’li yıllarla birlikte büyük artış yaşandığını söyledi. Türkiye’nin de konuya duyarlı olduğunu ve bilimsel çalışmalar açısından dünyada 10 ülke arasında olduğunu kaydeden Prof. Dr. Etemoğlu, TÜBİTAK’ın da konuya eğildiğini söyledi.

Etemoğlu, konunun ekonomik ve çevresel yönlerinin olduğunu ifade ederek, karbona ait pazar oluştuğunda firmaların burada da destek bulabileceğini kaydetti. Turboden Türkiye S.p.A. Biomass

Consultant’tan Emre Ercan ise şirketlerinin organik rankine çevrimi konusundaki çalışmalarını aktardı. Ercan, sanayideki uygulamaları hakkında bilgiler verirken, yapılan yatırımın işin şekline bağlı olmakla birlikte 3-4 yıl içinde kendisini karşıladığını da dile getirdi.

BUSİAD Bursa'nın kültürel mirasına sahip çıkıyor

BUSİAD, Bursa'daki Cumhuriyet Dönemi mimari mirasıyla ilgili toplumda bilinç oluşturmak amacıyla UNESCO Bursa Alan Başkanı Prof. Dr. Neslihan Dostoğlu'nun hazırlayacağı kitaba destek olacak.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) tarafından düzenlenen UNESCO Dünya Mirası Bursa Fırsatlar ve Sorumluluklar konulu çevrimiçi toplantıda, İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı ve UNESCO Alan Başkanı Prof. Dr. Neslihan Dostoğlu, Bursa'nın 2200 yıllık geçmişinde pek çok uygarlığın beşiği olduğuna ve her döneme ait eserleri bünyesinde hala koruduğuna işaret ederek, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde Bursa'nın 2014 yılında, Cumalıkızık Köyü, Hanlar Bölgesi ve

Sultan Külliyesi ile yer alma süreci hakkında bilgi verdi.

Söz konusu çalışmaların en önemli gerekliliklerinden birinin 'kurumsal süreklilik' olduğunun altını çizen Prof. Dr. Dostoğlu "Bursa'da bu kurumsal süreklilik, büyükşehir belediye başkanları değişmesine rağmen çok başarılı bir şekilde korundu. Gerçekten de Bursa'nın başarısıdır. Kültürel mirasa sahip çıkan belediye başkanlarımıza teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Cumhuriyet Dönemi'ne de ait pek çok eserin Bursa'da bulunduğunu hatırlatan Prof. Dr. Dostoğlu, "Bunların hepsi Bursa için büyük bir fırsat, ancak bunlara sahip çıkmamız lazım, bunun için de kentteki herkesin sorumlulukları var. Anıtkabir'in mimarlarından Emin Onat'ın mesela Bursa'da 3 eseri bulunuyor. Çağdaş

mimarlık örneklerini görebileceğimiz bir kitabın eksik olduğunu düşünüyorum. Bu kente gelen turistleri nasıl çekebiliyorsak, o şekilde çekelim dedi.

BUSİAD Başkanı Ergun Hadi Türkay, söz konusu kitaba destek olacaklarını açıklarken, UNESCO Bursa Alan Başkanı Prof. Dr. Dostoğlu ve tüm ekibe, kent için yaptıkları uzun soluklu emek ve sabır gerektiren çalışmalarından dolayı teşekkür etti.

Prof. Dr. Dostoğlu, sunumunun sonunda, yıkılan Merkez Bankası binasının olduğu Çarşıbaşı'nın yeniden yapılandırılmasıyla ilgili ulusal mimarlık yarışması açıldığını ve başvuruların 25 Aralık 2020 tarihine kadar süreceğini de duyurdu.

İş güvenliğine sanal destek

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Çevre ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlık Grubu Üyeleri, Coşkunöz Eğitim Vakfı'nın konğu oldu.

Coşkunöz Yönetim Sistemleri Müdürü Ayfer Çırak'ın evsahipliğinde gerçekleştirilen ziyarette, VR teknolojisi kullanılarak geliştirilen simülasyon hakkında detaylı bilgi verildi.

Beyaz ya da mavi yakalı çalışanların rahatlıkla kullanabileceği, Let-X İSG Eğitim ve Denetim Platformu, alanında uzman A sınıfı İSG uzmanları tarafından, 6331 sayılı İş Sıhhati ve Güvenliği Kanunu'na uygun olarak geliştirildi.

Let-X İSG Eğitimi, hem uzaktan eğitim imkânıyla şirketlere vakit ve maliyet tasarrufu sağlamak, hem de iş kazası riskini sıfıra indirmeyi amaçlayan bir uygulama.

Ziyarete katılan, BUSİAD Çevre ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlık Grubu Üyeleri de geliştirilen sistemi test etme imkanına kavuştular.

Ziyarette, Selin Bengü Ediz, Dr. Metin Tekcan, Doç. Dr. Efsun Dindar, Sercan Şahinkaya, Ayfer Çırak, Prof.Dr. Feza Karaer, Mahide Kurt ve Yusuf Topaloğlu da bulundu.

Türkiye ve Bursa'nın büyük sanayi kuruluşlarına "Just in Time" anlayışıyla ofset basım işlerinde hizmet veren Rota Ofset, KARTON KUTU/AMBALAJ üretimi için yaptığı yeni yatırımlarla, Bursa ve bölgesinin en önemli entegre tesisi haline geldi.

**İYİ AMBALAJ İLE
ÜRÜNÜNE DEĞER
KATIYORUZ**

Rotaofset®
Baskı Çözümleri & Ambalaj

Rota Barışçı Matbaacılık ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.

Barışçı İş Merkezi, Fethiye Mah. Sanayi Cad. No: 317 16140 Nilüfer, BURSA Tel: 0224 242 72 00 Faks: 0224 241 91 06
info@rotabarisci.com.tr www.rotabarisci.com.tr

Ahmet Özenalp
Gümrük Müşaviri

Bursa Gümrük Müşavirliği'nde yeni sistem: Gümrük işlemleri daha kolay, kesintisiz ve hızlı yapılacak

Sevgili Bakış Dergisi okuyucuları,

Bu ayki yazımda Bursa Gümrük Müşavirliği A.Ş. firmasından bahsetmek istiyorum. Pandemi krizini fırsata dönüştüren firmalardan birisi de Bursa Gümrük Müşavirliği A.Ş. oldu. Hepimizin bildiği gibi dünyayı etkisi altına alan pandemi, birçok alışkanlığımızı değiştirdi, değiştirmeye de devam ediyor. Bunlardan en önemlisi de yüz yüze iletişim yerine, işlerimizi online platformlara taşımaya başlamak oldu.

Pandeminin en fazla etkilediği sektörlerden biri hiç şüphesiz sanayicilerimizdi. Dış ticarete yöne veren sanayicilerimizin gümrük işlemlerini yürüten müşavirlik firmalarımız da, kendi bünyelerinde, nasıl fark yaratarak, müşterilerine en doğru, en hızlı ve etkili bir şekilde hizmeti sunabiliriz yarışına girdiler.

Bursa Gümrük Müşavirliği A.Ş. olarak bu durumdan ders çıkararak, online sistemlerimizi, son teknoloji programlarla entegre ettik. Müşteri memnuniyetini ön planda tutan yeni sistemlerle firmamızı donattık. Bir hafta boyunca yoğun bir eğitim alan personelimizle yeni dönemin tüm hazırlıklarını tamamladık. Dış ticaret sektöründeki yılların tecrübesi ile sanayicimizin yanında olmaya devam ediyoruz.

Bursa Gümrük Müşavirliği A.Ş. 30 yıldan fazla tecrübe ve deneyimiyle, müşterilerine çözüm odaklı gümrükleme hizmeti sunan bir firmadır. Bünyemizdeki uzman ekibimiz ile dış ticaret işlemlerini daha kolay yapabilmek, müşterilerimize hızlı ve kesintisiz hizmet vermek için alt yapımızı değiştirerek, yeni bir sisteme geçtik. Yeni sistemin hem personel için hem de firmalar için daha faydalı olacağına inanıyoruz. Her şey ihracat ve ithalatımızın daha sağlıklı bir şekilde yapılması için... Bu yüzden yeni bir sisteme geçerek, müşteri memnuniyetini en üst düzeye çıkarmayı hedefliyoruz.

BGM Personeline 5 Gün Eğitim

Bu kapsamda BGM personelimiz, 4-8 Ocak 2021 tarihleri arasında ithalat,

ihracat, ön muhasebe/genel muhasebe, web gümrük, cep gümrük ve otomail sistemleriyle ilgili eğitim aldı.

Yeni sistem, firmaların kullandıkları programlar ile entegre edilerek, kolay, hızlı ve hatasız dış ticaret işlemi yapılmasına imkân sağlayacak. Böylece işlemler daha çabuk sonuçlanacak. Az efor sarf edilecek ve yüksek fayda sağlanacak. Sistemle, personel hataları da en aza indirilmiş olacak.

Müşavir Bilgi ve Kontrolünde

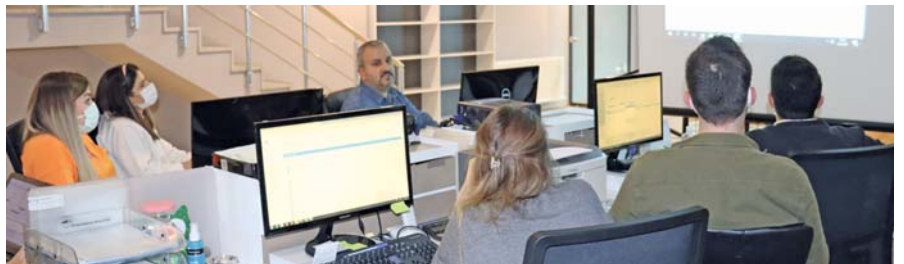
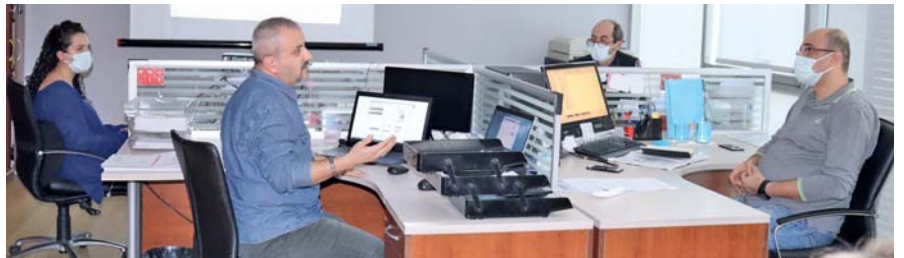
Program, oto mail sistemi ile raporların firma ve kullanıcı bazlı olarak istenilen tarih ve saatte iletilmesi, beyannamelerin anlık hareketlerinin mail ile bilgilendirilerek

izlenebilmesini sağlayacak. Aynı zamanda ithalat ve ihracat beyannameleri müşavir kontrolünde bilgisi dahilinde sistem üzerinden yapılabilecek. Sistem içerisinde yer alan web gümrük/cep gümrük uygulamaları sayesinde de BGM personeli tarafından yürütülen tüm gümrükleme süreçleri anlık olarak firmalar tarafından izlenebilecek. Aynı zamanda vergilerini de kendileri ödeyebilecek. Dijital arşiv sayesinde de firmalar istedikleri yerden kendi arşivlerine erişim sağlayabilecek.

“Bizde Eğitim ve Öğretim Bitmez”

Bursa Gümrük Müşavirliği A.Ş. Ortağı/Yönetim Kurulu Üyesi olarak bilgi/işlem alt yapısı yatırımı ile ilgili olarak ta diyebilirim ki; BGM yapılan bu yatırımla çok daha güçlü hale geldi. İthalat, ihracat, ön muhasebe, muhasebe, dijital arşiv, e-web gümrük, cep gümrük, otomail, e-fatura, e-arşiv e- defter entegrasyonu, gümrük bankalar entegrasyonu ve daha birçok online modül sistem içinde yer alıyor. Bunlar sayesinde yapılan her işin, raporlanmasından analizine kadar her adımına hâkim olacağız. Bu bizi bundan sonraki dijital dünya süreçlerine hazırlayacak. Müşterilerimize istedikleri çok yönlü analiz bilgilerini daha kapsamlı verebileceğiz. Bizde eğitim, bizde öğrenme süresi hiç bitmez.

Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, “3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi”nde Nazan Moroğlu’nu ağırladı

Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu’na bağlı Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu’nun düzenlediği 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’nin ilk konuğu İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı ve İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü Avukat Nazan Moroğlu oldu. İstanbul Sözleşmesinin ele alındığı söyleşide konuşan Moroğlu “şiddeti önlemek için ayrımcılığın kaldırılması gerekir. İstanbul Sözleşmesi bu anlamda büyük önem taşıyor” diye konuştu.

ağırlayacak olan platform, iş dünyasında kadın istihdamının önemine yönelik yine farkındalık oluşturmayı hedefliyor.

“İstanbul Sözleşmesi” konulu ilk söyleşinin konuğu İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı ve İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü Avukat Nazan Moroğlu oldu.

Sadece platforma üye firmalarının temsilcilerine değil, tüm iş dünyasına açık olarak düzenlenen söyleşiye

BÜİKAD Başkanı Av. Oya Eroğlu moderatörlük yaptı. Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Yeşim Tekstil Kurumsal İletişim Direktörü Dilek Cesur, BUSİAD Başkanı Ergun Hadi Türkay ve KalDer Başkanı Emin Direkçi’nin de katıldığı söyleşinin açılışında konuşan Oya Eroğlu, “Platform olarak son iki yıldır Eylül ayında yaptığımız Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’ni pandemi nedeniyle ekim ve ocak ayları arasına aldık. 15 günde bir olmak üzere toplam 6 konuk ağırlayacağımız

2 016 yılında BÜİKAD, BUSİAD ve Yeşim Tekstil koordinatörlüğünde, KalDer’in desteğiyle kurulan Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’ni online platforma taşıdı. Ocak ayına kadar 6 oturumda farklı konu ve konukları

zirvemizde önemli konuları gündeme taşıyacağız.” dedi.

Söyleşinin ilk bölümünde İstanbul Sözleşmesine gelene kadar dünyadaki kadın hareketleri hakkında bilgi veren Moroğlu, şiddeti önlemek için ayrımcılığın kaldırılması gerektiğini, İstanbul Sözleşmesinin de bu anlamda son derece büyük önem taşıdığını belirtti. Uluslararası bir sözleşme olan İstanbul Sözleşmesinin, imza atan taraf devletlere yükümlülükler getirdiğini ifade eden Moroğlu, sözleşmede şiddeti önlemek için neler yapılması gerektiğinin yanı sıra, mağduru korumaya yönelik net hükümlerin bulunduğunu da kaydetti. Gündemdeki İstanbul Sözleşmesi tartışmalarına da değinen Moroğlu, “Türkiye’de şiddetle mücadele konusu 40 yıllık bir konu. Bu alanda çok önemli adımlar atıldı ve çok yol kat edildi. İstanbul Sözleşmesi şiddeti önlemek için kilit bir noktadır” ifadelerini kullandı. Moroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Anayasamızda kadın erkek eşitliği açıkça ifade ediliyor. Ama bunu kanunlara yansıtamazsanız örneğin seçim kanununa yazmazsanız

mecliste kadın sayısı yüzde 17’de kalır. Karar verici yerlerde kadın olmadıkça, kadın kendi hayatında da karar verici duruma getirilemedikçe şiddetle mücadele edemeyiz. Şiddeti önlemenin en önemli anahtarı eğitim. Üniversite bile geç değil diyoruz ama okul öncesi eğitim çok önemli. Türkiye kararlılıkla, bir yol haritası olarak, okul öncesi eğitimde eşitlik zihniyetini yerleştirmeyi seçerse 15 yıl sonra farklı bir nesil yetişecek. Roller ayrımı

çocukların zihniyetinde olmayacak. Zihniyet değişimi için farkındalık oluşturmalıyız. Bu konuda sivil toplum kuruluşlarına ve iş dünyasına büyük görevler düşüyor. Son yıllarda şirketler konuyu çok üstlendi ve iyiye doğru gidiyoruz ama zamana ihtiyacımız var. Dileğim eşitlik yolculuğumuz çok uzun zaman almasın.”

Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir: “Kadınlar ve erkekler cam tavanları birlikte kıracaklar”

Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu’na bağlı Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu’nun düzenlediği 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’nin ikinci konuğu Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir oldu. İş Dünyasında kadın liderliğinin konuşulduğu söyleşide Özdemir, “Fırsat eşitsizliği kadınların sorunu değil, kadın ve erkeklerin ortak sorunu. İş hayatında kadınlar ile erkekler eşit sayıya ulaşana kadar biz kadınları desteklemeyi sürdüreceğiz. Ben inanıyorum kadınlar ve erkekler cam tavanları birlikte kıracaklar.” dedi.

2016 yılında BUIKAD, BUSİAD ve Yeşim Tekstil koordinatörlüğünde, KalDer’in desteğiyle kurulan Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’ni online platformda düzenlemeye devam ediyor. Ocak ayına kadar 6 oturumda farklı konu ve konukları ağırlayacak olan platform, iş dünyasında kadın istihdamının önemine yönelik yine farkındalık oluşturmayı hedefliyor.

“İstanbul Sözleşmesi” konulu ilk söyleşide İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı ve İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü Avukat Nazan Moroğlu’nu ağırlayan platformun ikinci konuğu Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir oldu.

Sadece platforma üye firmalarının temsilcilerine değil, tüm iş dünyasına açık olarak düzenlenen söyleşinin moderatörlüğünü KalDer Başkanı

Emin Direkçi yaptı. BUIKAD Başkanı Av. Oya Eroğlu, BUSİAD Başkanı Ergun Hadi Türkay, Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Yeşim Tekstil Kurumsal İletişim Direktörü Dilek Cesur’un da katıldığı söyleşinin açılışında konuşan Cesur, “Platform olarak son iki yıldır Eylül ayında yaptığımız Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’ni pandemi nedeniyle ocak ayına kadar online söyleşiler ile devam ettireceğiz. 15 günde bir olmak üzere toplam 6 konuk ağırlayacağımız zirvemizde taşıyacağız.” dedi.

Cesur’un ardından söz alan Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir, şirketlerin artık ne kadar kar ettikleri ile değil, çevreye ve topluma ne kadar faydalı oldukları ve ne denli sürdürülebilir işler yaptıklarıyla değerlendirildiğini belirtti. Özdemir, 7 yıldır sürdürülebilirlik raporu yayınladıklarını ifade ederek,

“Türkiye’de bu raporu yayınlayan ilk şirketlerden biriyiz. Sürdürülebilirlik hedefleri bizim anayasamız. Bu konuda da Türkiye’de öncü olmak istiyoruz. Kalkınma hedefleri olmayan şirketlerin küresel ortamda var olabileceğini düşünmüyorum. Biz anlamlı işler yapmak istiyoruz ve bunları sürdürebilir kılmak istiyoruz. Bu sebeple Limak Vakfı’nı kurduk.” şeklinde konuştu. Özdemir, şöyle devam etti: “Pek çok farklı alanda çalışan sivil toplum kuruluşunda görev aldım ve zamanımın yarısını STK ve Limak vakfı için çalışarak geçirdim. Bizim 2 ana hedefimiz var. Kadınları güçlendirmek ve eğitim. Bu ikisini bir arada ve çalışanlarımızla, tedarikçilerimiz hep birlikte yürütüyoruz.”

8 sektörde 60 bini aşkın çalışana sahip olduklarını kaydeden Özdemir, kadın çalışan oranlarının dünya ortalamasının biraz üzerinde olduğunu, 2023’e kadar kadın çalışan

sayısını yüzde 20 arttırmayı hedeflediklerini söyledi. Özdemir, asıl meselenin fırsat eşitliği meselesi olduğunun çizerek, "Mesleklerin cinsiyeti olmaz, olmamalı. Bir erkek de her işi yapabilmeli bir kadın da. Cam tavanları kırmalıyız. Fırsat eşitsizliği kadın sorunu değil, kadın ve erkeğin ortak sorunu. İş hayatında kadınların 2 sorunun var. Özgüven eksikliği ve kadınlar arası dayanışma. Erkekler iş hayatında hemcinslerini elinden tutup yukarı çekiyor ama bunu kadınlarda çok az görüyoruz. Kadınların yetenek setinin iş hayatına kazandırılması lazım. Kadın liderlere ihtiyacımız var. İş hayatında yüzde 50-50 eşitliği sağlayana kadar kadınları desteklemeyi sürdüreceğiz." dedi. Limak Yatırım'ın kadın çalışanlarına yönelik çalışmaları hakkında da bilgi veren Özdemir, "Türkiye'nin Mühendis Kızları" projesiyle ilgili olarak da katılımcıları bilgilendirdi. Özdemir, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ben de bir mühendisim ve İnşaat mühendisliği okurken sınıfta sadece 5 kızdık. Kızlar mühendislik bölümünü pek tercih etmiyor. Bu sadece

Türkiye'nin değil, dünyanın sorunu. 2015 yılında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, UNDP Türkiye ve Milli Eğitim Bakanlığı iş birliği ile kadınların mühendislik alanında daha fazla yer almalarını sağlamak adına Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesini başlattık. Proje kapsamında lise ve üniversite öğrencilerine yönelik pek çok program yürütüyoruz. Kızları mühendislik bölümlerine çekmek için üniversite çok geç. Bizler lise ve ortaokullara gidiyoruz. Öğretmenleri kampa alıyor ve onlara eğitimler veriyoruz. 3. ve 4. sınıftaki kızlarımıza koç ve mentör atıyor, onlara iş hayatına hazırlık eğitimleri veriyoruz.

Bizim amacımız iyi kalpli mühendisler yetiştirmek. Bu sebeple programa girmenin bir şartı not ortalaması, diğeri ise bir sivil toplum örgütünde gönüllü olarak çalışıyor olmak. Projemiz çok başarılı oldu. Bunun en önemli nedeni sonucunun işe dönüşmesi. Projenin sonucu işe dönüşmez ise hayal kırıklığı oluyor. Biz kadınlara istihdam sağlayabilirsek onları güçlendirebiliriz ve onlar da kendi ayakları üstünde durabilir."

Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, “3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi” online yapıldı

Hasan Süel: “Güçlü kadın, güçlü toplum demek”

Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu’na bağlı Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu’nun düzenlediği 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’nin üçüncü konuğu Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel oldu. Süel iş dünyasında kadının güçlenmesinin yaratacağı değere vurgu yaparak, “Bugün birçok toplum daha hızlı gelişmenin, daha fazla kalkınmanın yollarını arıyor. Bize göre bunun çözümü yanı başımızda; kadınlar. Kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımı, güçlü kadın, güçlü toplum demek” dedi.

farkındalık günü olan bu günde yaptığımız bu söyleşi ile kadının iş hayatında ve toplumda güçlenmesi için bir çok başarılı çalışmaya imza atan Vodafone firmasının uygulamalarını dinleme fırsatı bulacağız. Bu uygulamaların platformumuzdaki firmalara ve tüm iş dünyasına esin kaynağı olacağına inanıyoruz” dedi.

Cesur’un ardından söz alan Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel, bir şirketin, müşterisi olsun olmasın, toplumun tüm kesimlerinin sosyal ihtiyaçlarına duyarlı olması ve bu ihtiyaçları karşılayacak çözümler geliştirmesi gerektiğini belirtti. Süel, ticari faaliyetleri kadar sosyal sorumluluklarını da önceliklendiklerini ifade ederek, “İyilik için teknoloji diyerek yola çıktık ve en güçlü kasımız olan teknolojiyi insanların sosyal ihtiyaçlarına çözüm getirmesi için kullanmaya başladık. Türkiye Vodafone Vakfı çatısı altında son 13 yılda 4 milyondan fazla insanımızın hayatına dokunduk. Kadınların güçlenmesine yönelik çalışmalarımızı da bu çerçevede değerlendiriyoruz” şeklinde konuştu. Süel şöyle devam etti: “Bugün birçok toplum daha hızlı gelişmenin, daha fazla kalkınmanın yollarını arıyor. Bize göre bunun çözümü yanı başımızda; kadınlar. Araştırmalar, nüfusumuzun yarısını temsil eden kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımının teşvik edilmesine olan ihtiyacı açık ve net bir şekilde ortaya koyuyor. McKinsey raporuna göre, kadınların potansiyelinin tam anlamıyla değerlendirilmesinin 2025’e kadar dünya ekonomisine katkısı 28 trilyon dolar olacak. Kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımı, güçlü kadın,

2016 yılında BUIKAD, BUSİAD ve Yeşim Tekstil koordinatörlüğünde, KalDer’in desteğiyle kurulan Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’ni online platformda düzenlemeye devam ediyor. Ocak ayına kadar 6 oturumda farklı konu ve konukları ağırlayacak olan platform, iş dünyasında kadın istihdamının önemine yönelik yine farkındalık oluşturmayı hedefliyor.

“Bu güne kadar İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı ve İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü Avukat Nazan Moroğlu ve Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir’in konuşmacı olduğu platformun üçüncü konuğu Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel oldu.

Sadece platforma üye firmalarının temsilcilerine değil, tüm iş dünyasına açık olarak düzenlenen söyleşinin moderatörlüğünü Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Yeşim Kurumsal İletişim Direktörü Dilek Cesur yaptı. BUIKAD Başkanı Av. Oya Eroğlu, BUSİAD Başkanı Ergun Hadi Türkay ve KalDer Yönetim Kurulu üyesi Maysan Mando Genel Müdürü Tulay Hacıoğlu Şengül’ün de katıldığı söyleşinin açılışında konuşan Cesur, “Platform olarak son iki yıldır Eylül ayında yaptığımız Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi’ni pandemi nedeniyle online söyleşiler ile devam ediyoruz. 15 günde bir yaptığımız bu söyleşilerin üçüncüsünde Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel konuşumuz oldu. Özellikle 25 Kasım Kadına Şiddet’e Hayır konusunda bir

güçlü toplum demek. Yapıcı ve akılcı enstrümanlarla desteklendiği takdirde, kadınların ne kadar başarılı olabildiklerini biliyor ve görüyoruz. Kadınların geride bırakılmadığı, dijital teknolojilerle daha fazla söz sahibi oldukları ve eşit imkânlarla ulaşabildikleri bir dünyayı destekliyoruz.”

Kadına yönelik şiddetin tüm dünyada önemli bir sorun olduğunu kaydeden Süel, “Dünya Bankası, kadına yönelik şiddeti, her 3 kadından birini hayatları boyunca etkileyen küresel bir salgın olarak nitelendiriyor. Vodafone Grup Vakfı tarafından Türkiye dahil 9 ülkede yapılan başka bir araştırmaya göre, araştırmaya katılan çalışanların üçte ikisi aile içi şiddetin kariyerlerini olumsuz etkilediğini belirtiyor. Ağır bir insan hakkı ihlali ve ciddi bir toplumsal sorun olan kadına yönelik şiddetle mücadelenin teknolojinin gücünü kullanarak daha etkin yapılabileceğine inanıyoruz. Bu inançla, 6 yıl önce, Türkiye Vodafone Vakfı çatısı altında, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı desteğiyle Kırmızı Işık uygulamasını hayata geçirdik. Kırmızı Işık, kadınların

şiddete maruz kaldığı anlarda, kolluk kuvvetleri ya da yakınlarına kolaylıkla haber vermesini sağlıyor. Uygulamamız bugüne kadar 340 bini aşkın kadına ulaştı. Aktif kullanıcı sayısı ise aylık 2.500 kişi oldu” dedi.

Süel sözlerini şöyle sürdürdü: “Ülke olarak bölgesel ve küresel bir güç olmak istiyorsak, kadınların potansiyelini iyi değerlendirmeliyiz. Kadınlara eğitimde olsun, sporda olsun, girişimcilikte olsun, her alanda fırsat pencereleri açmalıyız. Kadınların geleceği için yapacağımız her yatırım, ekonomik ve toplumsal kazanç olarak ülkemize geri dönecektir. Biz bu anlayışla kadınların güçlendirilmesine yönelik projelerimizi ilk günkü inanç ve heyecanımızla sürdürüyoruz. Bu yıl Dijital Benim İşim adıyla yeni bir proje başlattık. Bu projeye, 18 yaş üstü kadınların dijital topluma kazandırılmasını ve bilgi teknolojileri eğitimi almış kadınların işgücüne katılımına olanak sağlamayı hedefliyoruz. Amacımız, kadınlarda dijital okuryazarlığın oluşturulması ve var olan becerilerin geliştirilmesi. Proje kapsamında kadınlara Dijital Okuryazarlık ve Dijital Pazarlama

eğitimi vereceğiz. 12 ilde yaklaşık 12 bin kadına ulaşmayı hedefliyoruz. Projemizden yararlanacak kadınların dijital dünyaya adaptasyon ve istihdama katılım konularında aldıkları eğitimlerle bir adım önde olacaklarını düşünüyoruz.”

Pandemiyle birlikte uzaktan çalışmanın yeni normal olduğuna dikkat çeken Süel, Müşteri Hizmetleri bünyesinde evden çalışma esasına dayalı yeni nesil çalışma sistemi geliştirdiklerini belirterek, “Bu sistemle, toplumumuzda çalışma hayatından bir sebeple uzak kalmış bireylere mekan bağımsız çalışarak gelir elde etme imkânı sunuyoruz. Kişiler, dijital teknolojiler sayesinde istedikleri yerden, istedikleri şekilde ve istedikleri kadar çalışabiliyor. Ev kadınları, engelli bireyler ve üniversite öğrencilerini önceliklendiren bir çalışma sistemi sunuyoruz. Bir anlamda, iş hayatına katılma konusunda yeni ve farklı bir pencere açıyoruz” diye konuştu.

Melsa Ararat: “Şirketler toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmak için hedef koymalı”

Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu'na bağlı Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu'nun düzenlediği 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi'nin dördüncü konuğu Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu Eş Başkanı ve Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü Melsa Ararat oldu.

Ararat, “Verilen hakların, sahip çıkılmadığı zaman kaybedildiğini açıkça görüyoruz. Haklarımıza sahip çıkmalıyız. Türkiye'nin geleceği kadınlar üzerinden gelişecek.” dedi.

Ararat son zamanlarda kadının güçlenmesi konusunda çalışmalar yapan pek çok şirket olduğuna vurgu yaparak “Şirketler toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmak için kendilerini gönüllü olarak bağladıkları ve kamuyla paylaştıkları bir hedef ve aksiyon planına sahip olmalı, aksi durumda kalıcı gelişme sağlanamaz” dedi.

2 016 yılında BUIKAD, BUSIAD ve Yeşim Tekstil koordinatörlüğünde, KalDer'in desteğiyle kurulan Kadının Güçlenmesi Bursa Platformu, 3. Gücümüz Eşitliğimiz Zirvesi'ni online platformda düzenlemeye devam ediyor. Ocak ayına kadar 6 oturumda farklı konu ve konukları ağırlayacak olan platform, iş dünyasında kadın istihdamının önemine yönelik yine farkındalık oluşturmayı hedefliyor. Bugüne kadar İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı ve İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü Avukat Nazan Moroğlu, Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir ve Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel'in konuşmacı olduğu platformun son konuğu Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu Eş Başkanı ve Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü Melsa Ararat oldu.

Sadece platforma üye firmalarının temsilcilerine değil, tüm iş dünyasına açık olarak düzenlenen söyleşinin moderatörlüğünü BUSIAD Genel Koordinatörü A. Basri Tüfekçioğlu yaptı. Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Yeşim Kurumsal İletişim Direktörü Dilek Cesur, BUIKAD Başkanı Av. Oya Eroğlu, BUSIAD Başkanı Ergun Hadi Türkay ve KalDer Yönetim Kurulu üyesi ve Seger Genel Müdürü Tülin Tezer'in de katıldığı söyleşinin açılışında konuşan Cesur, “Gücümüz

Eşitliğimiz Zirvesi'ni bu yıl online söyleşiler ile devam ediyoruz. 15 günde bir yaptığımız bu söyleşilerin platformumuzdaki firmalara ve tüm iş dünyasına esin kaynağı olacağına inanıyoruz” dedi.

Global Compact Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu Eş Başkanı ve Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü Melsa Ararat, “Kadınlara hakların verilmesi yeterli değil, haklarımıza sahip çıkmadığımız zaman bu hakların geri alındığını görüyoruz. Bu sadece Türkiye’de değil dünyada da böyle. Haklarımıza sahip çıkmalıyız. Eğer Türkiye’nin iyi bir geleceği varsa bu gelecek kadınların üzerinde gelişecek.” dedi.

Pandemi sürecinde kadınlara yönelik yaptıkları çalışmalara değinen Ararat, Sabancı Üniversitesi olarak yaptıkları araştırmalardan bahsetti. “Özellikle çalışan kadınların yükü bu dönemde daha da arttı. Bu dönemde iki araştırma yaptık. İlki evden çalışmanın çalışanlar üzerindeki etkisi araştırması. Bu araştırma bize pandemi döneminde yorgunluk, stres ve kaygının istatistiksel olarak çalışan kadınlarda erkeklere kıyasla daha fazla görüldüğünü gösterdi. İkinci araştırmamız şiddet üzerine idi. Psikolojik ve cinsel şiddette artış olduğunu gördük. Yardım merkezlerine erişimde zorluklar olmasına rağmen başvuruların artmasından fiziksel şiddetin de ciddi olarak arttığını anlıyoruz. Bu durumu

şirketler ile paylaştık. Çünkü, şirketlerin bu dönemde kadınların, erkeklere oranla daha zorlandığı bir dönem olduğunun farkına varması, gerekli destek mekanizmalarını oluşturması ve kadınların performanslarını değerlendirirken erkeklerle eşit şartlarda çalışmıyor olduklarını göz önünde bulunduruyor olmaları gerekiyor.” dedi.

İş Dünyası Aile İçi Şiddete Karşı (BADV) projesinden de bahseden Ararat, “2014 yılında Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Sabancı Vakfı’nın desteği ve Türkiye Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) iş birliğinde başladığımız proje bugün 72 şirket 160 bin çalışanı kapsıyor. Veriler, Türkiye’de eğitilmiş kadınların %75’inin sistematik olarak birlikte olduğu kişiden baskı gördüğünü ortaya koyuyor. Yönetici konumdaki kadınların da bu sorunla karşı karşıya olduklarının şirketler tarafından bilinmesi çok önemli. Eşit fırsatlar evde eşitliğin sağlanmasını da gerektirir. Yoksa kariyer mücadelesinde kadın erkek aynı koşullarda olamaz. Projenin amacı; şiddetle mücadelede kadın çalışanlara sunulan destek mekanizmaları oluşturmaları için şirketlere destek vermektir. Şiddetin kadına en büyük etkisi kendine olan güveni kaybetmek. Şirketler şiddetin bir özel hayat değil, toplumsal bir mesele olduğunu kabul etmeli ve bunu açıkça ifade etmelidir. Projenin

6. senesinde etki araştırması yaptık. Projeye katılan şirketlerde kadınların kendilerine daha yüksek kariyer hedefleri koyduğunu gördük. Geçen seneden itibaren projemizi belediyelere taşıdık. Belediyeler, sığınma evleri, eşitlik merkezleri olan topluma yakından hizmet veren yerel yönetimler. Bu sebeple onların varlığını çok önemsedik dedi.

Ararat, şirket yönetiminde eşitlik konusunda ise şunları söyledi: “2012 yılından bu yana Türkiye’de halka açık şirketlerin yönetim kurulunda ve komitelerinde kadın oranını takip edip raporluyoruz. 2012 yılında yönetim kurullarında kadın oranı %12 idi. Dünya ve Avrupa ortalaması da bu civardaydı. Günümüze geldiğimizde bu oran Türkiye’de %17. Avrupa’da %30, dünya ortalaması ise %19. Türkiye geride kaldı. Ancak daha da önemlisi bu oranın %40’ı şirket sahibi olan ailelerin mensubu kadınlardan oluşuyor. Cam tavanı delerek aşağıdan yukarıya çıkan kadınların oranı %9 civarında. CEO ve icrada görevli, yani operasyonel karar alma mekanizmalarında bulunan profesyonel kadınların oranı ise sadece %3. 2012 yılından bu yana da bu oranda bir değişiklik olmadı.”

Ararat, Global Compact Türkiye’nin çalışmalarına da değindi; bu yıl Türkiye’den 18 UN Global Compact şirketinin katılımıyla Global Compact Türkiye Target Gender Equality (Hedef Toplumsal Cinsiyet Eşitliği) Programı’nı hayata geçirdik. Hedef

2030 yılına kadar kadınların ekonomik karar mekanizmalarına etkin katılımını sağlamak. Temel beklenti, programa kabul edilen şirketlerin iddialı ve gerçekçi programlar oluşturmaları ve hayata geçirmeleri. Bunları UN Global Compact tarafından tasarlanan eğitimlerden ve metodolojilerinden yararlanarak yapmalarını sağlıyoruz. Şirketler, Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin Toplumsal Cinsiyet Uçurumu ölçme aracını kullanarak bu alandaki durumlarını belirlediler. Şimdi kurumlarında hayata geçirecekleri iddialı ve gerçekçi hedefler belirlemek üzere çalışıyorlar. Şirketler program sonunda bir eylem planı oluşturarak üst yönetimlerine sunacaklar. Bu çalışmalarda hedef koymak çok önemli. İstedığımız kadar şirketler bu alanda görüş açıklasınlar, iyi niyetli olsunlar, kendilerini bağladıkları ve kamuyla paylaştıkları bir hedefleri yoksa, her şey olduğu gibi kalabiliyor. Hedefler ve aksiyon planlarının açıklanması şirketleri geri dönüşsüz bir yola sokuyor."

Ararat son olarak "Kadının güçlenmesi konusunda Bursa'da çok etkin bir şirket grubu var. Bazen kişiler, liderler çok önem taşıyor. Bursa'da çok önemli kadın liderler ve onların vizyonlarını paylaşan erkekler var. Bu dayanışma ve iş birliğinin devamı çok önemli. Bu sosyal ağlar çok önemli. Bursa'yı bu anlamda kutluyorum." dedi.

